

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 36 (767).

LÖRDAGEN DEN 7 SEPTEMBER 1901.

14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 6:— IDUNS PRAKTUEPLAGA ..... > 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

CARL SNOILSKY.

GRAFVE CARL SNOILSKY I SITT ARBETSNUM.

EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF HOFFOTOGRAFEN A. BLOMBERG.

KANSKE ÄR DET just tyngden i vårt lynne, den germaniska böjelsen för grubbel och tvifvelsjuka, som gör, att ingen har lättare att vinna oss än den, som kommer med sol och hänförelse, som raskt hugger af alla knutar och tar sin tribut af lifvet utan att tveka eller fråga. All verklig ungdom gömmer något af en Alexander, och hvem känner eröfrarlusten starkare än skalden? Det är karaktäristiskt, att både Snoilsky och Heidenstam först bröto sig väg som lifstrotsets och lifsberusningens apostlar. När den siste i *Vallfarts- och vandringsår* gräfde upp ett antikt ideal, Österlandets tusen-och-en-natt-värld, hade Snoilsky ett tjugotal år tidigare förkunnat, att paradiset hette Hesperien, och i *Italienska bilder* gifvit oss de första frukterna af sina ströftåg på klassisk mark...

Boken kom i en upprörd tid (1865), skandinavismens alla skåltal höllo på att blåsa bort med krutmolnen från Dybböl, och i den första nedslagenheten och skamkänslan öfver svikna löften tedde sig lifvet naket och lämpligt för allt utom poetisk behandling. Nybomspoesien lät som slammer på tomma kastruller; man var trött och ville vara i fred. Dikten hade sorg. Så var det en ung man, som funnit det för kallt i nordens sökt sig ner till lyckligare luftstreck — och han slet plötsligt undan floret. Han skickade hem den ena soltindrande visionen efter den andra från en värld, där allt stod i blom

»och ingen knarrig cherub med riset de sälla syndiga jagar ut.»

Man läste den ståtliga *Inledningsången*, som bragte drufvor och rosor, en uvertyr till ett féeri, en lifstörstens och frihetskänslans fanfar, och Carl Snoilsky blef med ens det unga Sveriges skald framför andra. Bild på bild trollade han fram af allt hvad han fått pröfva med sina sinnen »de sunda fem». Här låg Neros gyllene hus som en mullhög att se framtidens frihetssyner ifrån, den eviga staden sjöng med sina klockor, campagnan bredde sig bränd och förstörd genom »Guds vikaries» himmelska nit, i Tivoli duggade vattenfallen, och Sorrento — staden med ett namn som vågsorl — höll främlingen fast. *Nina la lavandaja* kom dansande förbi med sin tvättkorg, och *la bella Sorrentina* fick papperet med verserna att göra papiljotter af...

Det var en värld att glömma, njuta och hvila i. Men resenären med lyran i sin ränsel hade för godt minne, och underrättelserna norrifrån stucko som taggar. Våldet hade triumferat, och ett litet folk, som slagits för

sin rätt, hade måst undergå den obarmhärtigaste amputation. Så sköt hatet till allt hvad förtryck heter fart i hans hjärta; frihetskänslan slog ut i stolta och harmfulla strofer. Redan i *Inledningssången* förklarar han, att det simpla svärdet på Caprera är tusen gånger så mycket värdt som alla antikens uppgrädda vaser, och i *Venezia* hör han på lagunfärden böljan hviska åt Adrias yngling om landets skam, medan flickan gnolar till wienervalsen från österrikarnes orkester. *Vindarnes sång om Isola Bella* är ännu en Gari-baldihymn, och i dikterna till Polens och Danmarks ära besjungs fosterlandskärlekens och själfuppoffringens sak. De sista särskildt höra till hans mest berömda, och ypperst af dem alla är *Storken*, dikten om fågeln, som bodde på mjölnarens stuga vid Dybböl kvarn och fick sitt bo med de fem ungarna nerbrändt af preussarne. Nu går han i sitt legendariska ärende och letar efter barn i mossarna. Det ofödda släktet skall hämnas hans brända ungar.

— — En ung lifstark och skönhetsbländad gudinna var Snoilskys sångmö den tiden. Dolce far niente't och den frygiska mössan passade henne lika bra. Men det kom andra dagar. År 1871 låg *Nya sonetter* på boklädsdisken, och publiken var glad att hitta ett namn, som den kände och som det stod glans omkring. Den lilla boken gaf emellertid åtskilligt att fundera på. I stället för harmen och Dionysolaterna mötte en världsmän, ett tillknäppt och förnämt noli-me-tangere-lynnne, som höll dörren till sitt innersta stängd och gaf jämt så mycket af sig själf, som etiketten fordrade. Det strömmade kyla från bladen, och häpen sporde man efter orsaken till skaldens metamorfos, medan man njöt af de små konstverken som af dyrbara och sällsynta bibelots, hvart och ett med fulländningens prägel. Den Snoilsky, som af den stora allmänheten förs till eftervärlden, är väl mest de svenska bildernas författare, och detta på helt naturliga grunder. Men om en och annan beundrar sonetterna ännu mer, så beror det på, att den konstnärliga öfverlägsenheten här är så enastående och att vårt språk icke har deras like i ciselerad formgiftning och epigrammisk blix. Den hand, som mejslat *Benvvenuto Cellini*, *Leda med svanen* och *Petite maison*, är och blir mästarens. Att han lärt sitt yrke i fransk skola bevisar bara, att den skolan är den bästa, som står till buds på detta område.

Flere af sonetterna äro daterade 1870—71 och gnistor från den stora bränden, som då ref upp en god del af Europa. Mången med Snoilsky hade i Frankrike sett sin idol och kände nu bara lust att »gråta ut vid stympad pelarstam». Reaktionen kom som en »världsskymning». Det tjänade till ingenting att sjunga frihetskymner längre. Man blef kylig och gammalklok, tvättade krutsvärtan af händerna och drog på sig glacéhandskar — diktade förnämt på velin, som Ibsen skref i sitt

Ytterligare en framstående auktoritets intyg: Difteribakterien dödas af AZYMOL på $\frac{1}{2}$ minut, Tyfus-bakterien dödas af Azymol på $\frac{1}{2}$ minut, Mjeltbrandsbakterien dödas af Azymol på $\frac{1}{2}$ minut, Sår- och Varbakterien dödas af Azymol på $\frac{1}{2}$ minut. Redan $\frac{1}{5}$ proc. AZYMOL hämmade växten af samtliga nämnda bakterier.

Köpenhamn den 8 december 1900.

V. Stein, professor.

OBS! AZYMOL är det bästa till dagligt bruk för munnens vård, mot smitta, för sårbehandling, ekzem, reformar, finnar, hudutslag.

Till hudens förskönande och vård bör man köpa F. PAULI'S BALSAM-TVÅL. Prisbelönt London, Chicago, Wien, Paris, Stockholm 1897 erhöi F. PAULI'S BALSAMTVÅL högsta utmärkel-sen och guldmedalj.

ballongbref. Säkert förstummades också många ungdomliga lyror under de årens tryck, och efter läsningen af Snoilskys *Nya sonetter* sparades det icke på farhågor äfven för hans räkning. Allting såg så färdigt ut, hans andliga person hade fått så skarpt avslutade gränser, och man visste icke, åt hvilket håll en vidare utveckling skulle kunna gå...

Olycksprofetierna höllo i sig länge; skulle de få rätt? På ett helt decennium förspordes icke stort annat från skalden än öfversättningen af Goethes ballader (1876), men ändt-ligen utkom *Nya dikter* år 1881, och därmed äro vi inne på den tredje stora facen i hans diktning. Ett nytt ansikte möter med fördjupad blick och med ett fall på rösten, som talar om inre och yttre upplefvanden af den art, att de måste sätta spår. Den bestickande glansen öfver de italienska bilderna är borta, men också den senare kylan, sonetternas af-mätta och förnämt tillbakavisande gest. Ouver-tyren är grandios. Som en hymn till en för-gången storhet, en hel och monumental, in-leder dikten om gamle kung Gösta boken och på samma gång den serie af *Svenska bilder*, som sedan fortlöper genom alla de följande samlingarna. Jag skall icke uppehålla mig vid deras betydelse; det är öfverloppsgärning. Om de än gälla mindre för Sverige än Fänrik Ståls sägner för Finland, utgöra de dock en nationalskatt, som vi ha svårt att tänka oss vår vitterhet beröfvad. Det är här skalden låter all den tacksamhet få ord, som han känt sig skyldig fosterlandet och dess historia, här han visar, hur hemkänslan blott vuxit sig starkare under den långa vistelsen utomlands, och här han ställer upp för dagens lif sofvande stormän och sofvande dygder, glorian om herr Jans' minne, gamle Rudbecks svenskhet och den sega förtröstan hos Per och Kersti. Som tidsbilder synas mig särskildt de stå högt, som berättas om tjusarkonungens dagar, och de bägge interiörerna *Den gamla fröken* och *En afton hos fru Lenngren* verka som äkta gammaldags pasteller.

När man nu bläddrar genom allt hvad skalden skänkt oss ända till 1897, då hans femte och hittills sista samling såg dagen, blir ens beundran ny och man vill gifva ord åt långa års tacksamhet. Snoilsky är — som redan påpekats från annat håll — gustavi-anerna närmast af nu lefvande svenska skalders. Hans språks genomskinlighet och grace, denna suveräna form, som smyger sig som en damascenerklinga efter minsta intention och aldrig gör en stöt på sned, står ensam hos oss f. n. Silfverklängen i hans vers och tankens cise-lering äro uppfinnarens hemlighet. Hvem utom Snoilsky skulle ha kunnat skriva *Florentinerkväll* med denna clair-obscur af mån-sken, träd-gårdsdunkel och purpurflammar från vinflaskan eller den blå drömsynen från Biskra, *Villa Landon*, eller *Kolsnaren* i sin nordiska sommar-dager? Och samma hand, som trollat fram dessa och andra miniatyrer af betagande skön-het, har hamrat ut de kopparfasta stroforna i *Svenska bilder*; det är här anledning nog till beundran. Rent spekulativa dikter träffar man mera sällan hos skalden. »Med ögat har den alltid sprungit», säger han på ett ställe om sin tanke. Det är alltid en syn, som fångar hans uppmärksamhet och ger symbolen, en tafta, som han rest förbi och som sedan dyker upp fördjupad och förstord i hans minne. Han är turisten bland våra diktare. På resan genom lifvet rusa skönhetsintrycken förbi hans öga och själ som vyer förbi ett kupéfönster, och hans konst har i sin skärpa mycket af ögonblicksfotografi.

Det aristokratiska draget har den också bibehållit, hur idékretsen skiftat med åren.

Äfven där känslorna och tankarne äro allt annat än inkörda, lägger den strama formen tyglar på dem som en förnäm disciplin. Man skulle knappast kunna tänka sig en dikt på s. k. fria vers af Snoilsky. Skönhet är för honom plastik först och främst, och om icke hans sångmö som marmorgudinnan i den be-römda dikten *Afrodite och Sliparen* »sluter örat för hvarje disharmoniskt ljud», är dock har-monien hennes rätta värld. Men äfven den världen känns kall emellanåt. Det finns ingen konstnär, som icke hundra gånger ser tom-heten gapa emot sig ur allt, äfven det bästa han gjort, och som icke plötsligt kan döma sitt livsverk till ett narrispel, ett gyckel att roa publiken med. Det var i ett sådant ögon-blick Tegnér talade om diktens »lindansar-möda». Man blir bekymrad för konstens fram-tid, vill leta reda på nya mål åt den och kommer så in på dess »sociala uppgift». Konsten bör vara något mera än en lyx, en lek, som blåser granna bubblor vid »öfver-mättad bildnings bord» och som icke har något att gifva dem, som hungra mest i dagens slit. Det är folket, som behöfver konsten, och konsten, som behöfver folket. Och så har Snoilsky sport sig som så många före och efter honom, om icke tiden är inne nu för gudinnan att stiga ned från sin förnäma marmorhöjd och gå ut i hvardagskläder bland dem, hvilkas lif är en enda lång hvardag. Flere varmhjärtade dikter skildra hans oro och förhoppningar. *I porslinsfabriken* heter en af de mera kända, där skalden uttrycker sin längtan att kunna skänka sin vers »den enkla form, som tusenden förstå», och den ofvan-berörda *Afrodite och Sliparen* är kanske det fullödige ordet i vår poesi för tanken på denna »konstens demokratisering».

Bland de spanska sonetterna finns en, daterad Alhambra, juni 1865. Skalden sitter vid en springbrunn inne på en af det underbara palatsets gårdar. Vattnets sorl får sonettens rytm, och plötsligt frågar han sig, om den lilla källan, som han haft så kär, är Castalia eller Lethe. Alla veta vi nu, att det var Castalia, och sällan har dess flöde i svensk diktning runnit med en sådan klang af kristall som i allt hvad Carl Snoilsky skänkt oss. Han gick ut som ett sångens söndagsbarn. Det var nog icke allt för många år af tvifvel och ovisshet; hyllningen kom tidigt, och han förtjänade den. Men om redan detta är något afundsvärdt, hur mycket sällsyntare, särskildt i vår vitterhet, är det icke att se denna hyll-ning hålla i sig med åren, att i nya släkten vinna nya beundrare. Ett svenskt diktaröde, äfven där det lyser starkast, har sällan långt lif. Det har snart sagt sitt ord, och det ordet glöms allt för lätt. Snoilsky hör till de få, hvilkas blomningstid räckt en mansålder, och nu efter Viktor Rydbergs bortgång står han väl i den allmänna meningen som vår lyriks patriark.

Den 8 september ingår hans sextioårsdag, och dessa flyktiga rader till den vackra bilden på Iduns första sida må då vara en röst bland alla dem, som komma med sin beundran och sin tacksamhet. Efter år i det främmande är skalden sedan ett decennium återbördad åt fosterlandet och den stad, som han älskar och besjungit. Jag vet icke, om han ser visionen från sin ungdoms Stockholm — »en älskad hägring öfver stjärnströdt Rosenbad» — medan blommorna och telegrammen söka sig in i arbetsrummet under Humlegårdens kronor. Men mycket kan han se tillbaka på i dagens hyllning, och det är ingen, som vill lyssna till hans ord i den sista samlingens inledningsdikt. Hans konst har kvar allt för mycket solljus, låt vara höstens, allt för fasta och

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erbålles på apotek.

säkra linjer för att icke talet om »de sista dropparnas fall» skall göra oss förstämnda och synas onödigt mörkt.

Ännu ha vi icke råd att släppa skalden.
Bo BERGMAN.

Vid Gunnar Wennerbergs graf.

Ungdomsglädje och manmaglöd,
väckta af dig med fången,
fänna i dag blott bitter nöd:
höfding i hög är gången.

Sångarhöfding från fyrisvall
fylfar ej mer de unga,
hvilat i lagrar tyft och fall
drottens af Swithiods tunga.

Hvita mösforas ljusa värld
skafte du mer än andra,
tämde i toner yrande färd,
lärde oss manliga vandra;

lärde oss "Ejusets riddarvaft",
fjög oss för sanning i härnad;
bjöd oss att offra oförjagdt,
blott vår bygd blefve värnad.

Men så drog du från nordanfjäll
bort till Libanons palmer,
gästar fångarn i Israel,
lyft till fiarens psalmer.

Davidsharpan från Judaland
hörs du som ingen stränga:
fegerfänger af högre brand
in i hyddorna tränga.

Höfding i allt, du höjderna hann,
fämpe utan förfäran,
gaf dock, när hjärtans pris du vann,
Gudi allena äran.

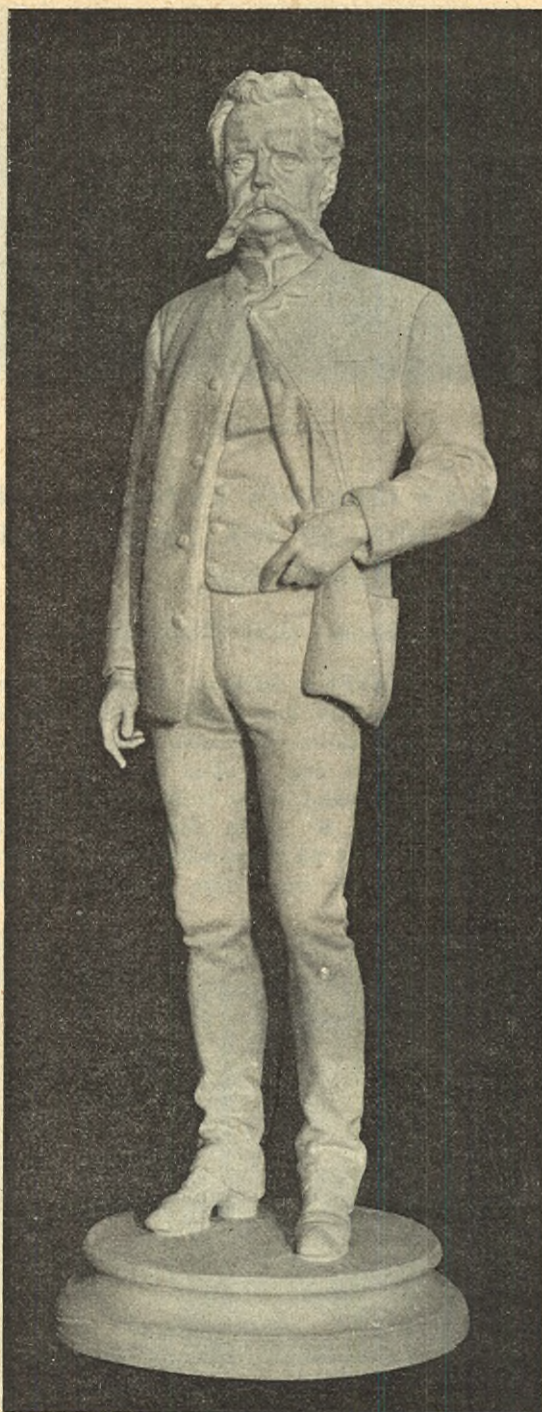
Snille, befrönt med ödmjukhet —
ffönaste syn på jorden!
Sveamodern sin saknad vet,
kan dock ej finna orden...

Uftonflocca på fyrisvall,
nu är din skald ur tiden.
Sjung en vesper i ffäraste svall
öfver hans dag förliden!

Starfare, Ejusets riddarvaft,
grip nu om fanestången!
Nu din bäste till ro sig lagt,
höfding i hög är gången.

Hör oss, Svea, din trogne son
ljuf gif hvilan i mullen!
Älfe frihetshymnernas dån
som aldrig förr fring fullen!

Harald Jacobson.

GUNNAR WENNERBERG. STATYETT AF PROFESSOR
J. BÖRJESON. A. BLOMBERG FOTO.

NÅGOT OM EN SUND UTVECKLING.

NÄR DEN VISE SOLON gaf athenarne sina berömda lagar, föreskref han bland annat, att hvarje medborgare skulle lära sig ett yrke, och äfven de lärdaste män, de, som mest sysselsatte sig med de högsta andliga ting, hade ock ett yrke, så att de kunde försörja sig med sina händers arbete.

Därigenom och genom att hvar och en öfvade sig i idrotter och vapnens bruk, fingo dessa gamle athenare den märkvärdigt harmoniska utveckling, som gjorde dem till forntidens — för att ej säga alla tiders — högst stående folk.

Nu tror man sig vara så oändligt mycket klokare än den gamle Solon. Nu tenderar allt till, att hvar och en specialiserar sina göromål så mycket som möjligt. Jag har hört talas om stora städer i Englands fabriksdistrikt, hvarest endast en viss sorts bomullsgarn fabriceras, och många tusen arbetare och arbeterskor utföra dag ut och dag in endast ett och samma handgrepp. Hela den tid de kunna arbeta, hålla de på därmed år ut och år in. Andra arbetare göra resten och så

God, helylle svensk

CHEVIOT

90 em. bred från kr. 1,25 pr meter.

Profver franko på begäran.

K. M. LUNDBERG

STOCKHOLM.

sammanfogas det — fabriksföremålet är färdigt, ett ting, mer eller mindre nyttigt, ett ting utan själ, utan personlig prägel.

Sysslar någon med s. k. intelligensarbete, anser han eller hon sig därigenom fritagen från allt slags kroppsarbete, och så bli människorna lätt mer eller mindre andliga och kroppsliga krympingar. Stora långa karlar, som borde ha de utmärktaste krafter, kunna ej bära sin egen kappsäck en gång och skulle bli helt utmattade, om de försökte utföra det samma, som en halfvuxen gosse eller flicka kan uträtta på fält och äng. Jag vill nu icke tala om, att de stackars människorna äro alldeles redlösa, hjälplöst beroende af andra. De kunna ej tända upp en brasa i sin kakelugn, ej koka en kopp kaffe eller steka en bif — ej sy i en knapp i sina byxor.

Med kvinnorna är det då litet bättre beställt — tillsvidare. Ännu lära alla flickor att sy, och de flesta kunna väl äfven reda sig med den enklaste matlagning. Men förhållandena äro ej längre så primitiva. Människor gifta sig mindre, och kvinnorna ha käcka och arbetslustiga trädt ut på det stora arbetsfältet för att tillkämpa sig en oberoende ställning. Den är dem så väl unnad, men oberoende äro endast de, som något så när kunna hjälpa sig själfva, och det absoluta beroendet af tjänstfolk är ej det minst tryckande. Skräto kvinnorna förr af husliga dygder, är det nu, åtminstone bland de själfständigt arbetande kvinnorna, mycket vanligt att skryta öfver bristen därpå. Huru många damer har jag ej hört med en viss stolthet förklara, att de ej ana, huru man lagar den enklaste mat, eller tala om, huru redlösa de äro, om jungfrun händelsevis är borta — de kunna då hvarken bädda sin säng eller städa sitt rum.

Man har redan allmänt blifvit uppmärksam på dessa missförhållanden. Sättet, hvarpå man söker afhjälpa dem, är högst karaktäristiskt för vår tid — man inför ett nytt ämne i skolan, som heter huslig ekonomi, sedan är man lugn; nu har skolan det hela om hand. Bristen på sund och naturlig motion söker man afhjälpa genom systematisk gymnastik eller idrottsöfningar, om tid och tillfälle medgifva.

Den husliga ekonomien i skolan, gymnastik och idrottsöfningar, alltsammans är ju mycket bra och gör nog sin nytta, men huru ha vi kommit att behöfva det? Jo, endast och allenast därför, att man ej sysselsätter barnen med sundt och omväxlande arbete i hemmet. »Barnen ha ej tid, medan de gå i skolan,» säger man. Det är ett stort misstag. De flesta barn, som äro normalt begåfvade (och andra barn borde aldrig gå i de mera fordrande klasserna af skolan, för dem är det ju endast ett verkligt och onödigt martyrium) ha rätt godt om tid. Det behöfves ej lång tid att bädda sin säng, elda och städa sitt rum, laga sina egna kläder, delvis åtminstone, vara med om matlagning ett par gånger i

veckan, gå ärenden och lära sig att skriva upp sina små inkomster och utgifter. Detta är ej arbeten, som taga lång tid om dagen, men flickan bör veta, att man fordrar något af henne hemma, att hon skall använda de krafter hon fått och utbilda sig till en hel, oberoende människa — en människa, som kan taga i tu med litet af hvarje, om det behöfs, och som ej endast behöfver passas upp. Icke tror jag, att den andliga utvecklingen lider däraf. Tvärtom! Man utvecklas mera, äfven i andligt hänseende, genom att känna sig nyttigt och att använda sina krafter, än genom en hel mängd abstrakta kunskaper. Det finnes så mycken nöjeslystnad, melankoli, ja, rent af lynnessjukdom, som ej ha andra orsaker än den, att människan ej lärt sig använda sin tid, ej lärt sig det sunda kroppsarbetets välsignelse. Har man svåra sorger, har man tunga tankar — det finns ej bättre hjälp att bära dem, att skingra dem, än ett riktigt utåtvändt arbete.

Det är helt få människor, som äro så abstrakt anlagda, att de finna en verklig, varaktig tillfredsställelse och sysselsättning med andligt arbete. De flesta ha hvarken håg eller förmåga därtill, och så få de ej lära sig annat surrogat än att virka, brodera, måla på trä, glödrita o. d., som nog kan bli tröttsamt, men aldrig medför samma tillfredsställelse som verkligt arbete. Det är ömkligt att se stora människor inbilla sig, att de arbeta, då de sitta och brodera lyxsaker till sig eller de sina och låta uppassa sig af andra i allting. De, som ha anlag och lust för dessa vackra småsaker, kunna ju syssla därmed som nöje på lediga stunder, såsom man sysslar med andra små talanger, men nyttigt arbete kan jag ej anse det för.

Män äro ju ännu sämre lottade, ty de ha ju ej ens dessa surrogat, det är ju också känt, att de i allmänhet dåligt begagna sina lediga stunder. Finge de som i det gamla Athen lära sig ett nyttigt yrke i sin barndom, blefve de bestämdt många gånger både bättre och lyckligare människor. Det finns ju många nätta yrken, som man kan ha nytta af utan att behöfva bli mästare däri, och som man rätt fort kan lära till husbehof. T. ex. litet bokbinderi, snickeri, skomakeri m. fl.

Min öfvertygelse är, att såväl den enskilde som samhället i sin helhet vunne därpå, att man återgick till mera enkla förhållanden, och att alla människor, män och kvinnor, sökte bli själfständiga, hela människor, som öfvade både själs- och kroppskrafter i stället för att utveckla sig till en del i ett inveckladt maskineri.

SIGRID KRUSE.

JAG kärlek sett, som alla prof bestått;
jag vänskap sett, som gjort precis detsamma;
jag oskuld sett, som alltid rätt har fått;
jag af sig själf sett släckas hatets flamma.
Jag sett en mänska som en ängel ren;
jag sett ett hus, där Herren själf haft tömmen;
jag sett det där helt visst för längese'n,
dock tror jag nästan, att det var i — drömmen.

LEA.

JAPANSK MODER MED SITT BARN.

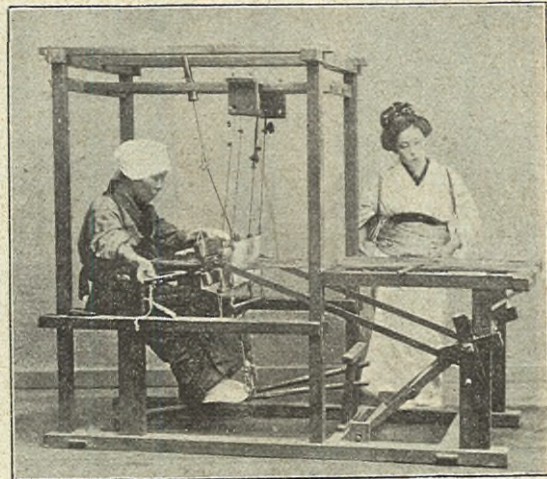

STÄDNING.

DE JAPANSKA KVINNAN. FÖR IDUN AF IDA TROTZIG OCH THYRA BRANDELIUS.

I. BARNDOMS- OCH UNGDOMSÅREN.

DE JAPANSKA barnens inträde i lifvet hälsas alltid med glädje. Tillfredsställelsen blir dock större vid en sons födelse, emedan i Japan endast den manliga sidan kan bära familjenamnet samt ärfva titlar och förmögenhet. Dessutom är sonen förpliktad att försörja föräldrarna på deras ålderdom. Dottern kan däremot på intet sätt bidra till för-

JAPANSKOR I VÄPSTOLEN.

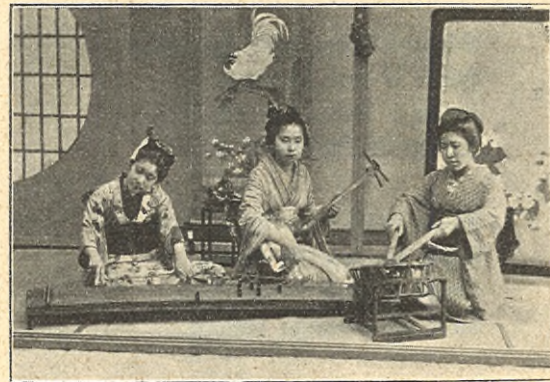
äldrarnas underhåll, utan blir i stället sin fars börs mycket dyrbar, ty för att vara i stånd att göra ett godt parti, måste hon förses med en fulländad utstyrel. Säkert är dock, att mångt modershjärta klappar af glädje vid en liten dotters ankomst till världen.

Så snart en baby blifvit född, utsändes en särskild budbärare, att kungöra denna händelse för släktingar och vänner. Omedelbart därefter besöka de modern och medföra åt den nyfödde gåfvor, bestående af leksaker, bomulls-, siden- eller crépetyger, hvilka alltid måste åtföljas af torr fisk eller ägg, då detta

MATLAGNING.

i Japan anses bringa god lycka. Redan på 7:de dagen erhåller barnet sitt namn, och för flickor brukas sådana som »Ume» (plommon), »Yuki» (snö), »Hanna» (blomma), »Mimosa» (akacia), »O'Tszru» (stork). Att uppkalla ett barn efter någon person anses ej höfligt, ej heller brukas någon särskild ceremoni, utan äro blott barnets namn och födelseår inregistrerade i distriktskontoret. Inom familjen hålles dock fest till dess ära och ätes då en japansk rätt af ris, kokad tillsammans med röda bönor. Då barnet är 30 dagar gammalt, bäres det af en, familjen tillgifven, äldre kvinna, för första gången till ett Shintotempel, att ställas under någon af gudarnes beskydd och benämnas detta »Miya Maëri». Efter slutad

MUSICERANDE JAPANSKA FLICKOR.

tempeltjänst besöker hon med barnet i sina armar vänner och fränder samt öfverlämnar till dem presenter, såsom gengäld för gåfvorna de skickat. Återvändande hem, företer hon en löjlig anblick, i det att hennes ljusa »Kimono» är fullsatt med papperstofsar och påsar, hvar och en innehållande några mynt, dem de frikostiga vännerna förärat babyn som en första sparpennning.

Ömt vårdad af modern, börjar nu ett lugnt och ostörtdt lif för den lilla, ehuru skötseln dock är beroende af den samhällsklass hon tillhör. Kejsrerliga barn tillåtas aldrig att, enligt japanernas vana, sofva på golfvet, utan bäras natt och dag af någon person, som får det höga, fastän tröttsamma förtroendet. Inom aristokratien återfinner man samma bruk och äro barnen dessutom nästan aldrig tillåtna att lämna hemmets område. Bland lägre och fattigare klasser bär modern dem däremot vanligtvis fastbundna på ryggen, och finnas äldre systrar, få äfven de åtaga sig detta. Därför ser man öfverallt i städer och på landet barn på 6 till 8 år, bära sina små syskon. Det lägger dock intet hinder i vägen för deras lekar, hvilka de än må vara, fastän babyn ofta därunder blir utsatt för betydlig skakning och dess lilla huvud dinglar hit och dit på det mest oroväckande sätt. Man kunde tycka, att denna behandling borde menligt inverka på dem, men så är icke förhållandet, ty de japanska barnen äro, med få undantag, frodiga och vid bästa hull. En annan vana är att tidigt lära de små sitta i den för japanerna säregna ställningen på golfvet, med benen vikta under sig. Detta gör dem visserligen smidiga och viga, men är af läkare konstateradt som både onaturligt och ohälsö

EN SEXTONÅRIG JAPANSKA.

DET VAKNANDE VIMMERBY.

1. STORGATAN. 2. TORGET MED HOTELLET, DOKTORSBOSTADEN OCH KYRKAN. 3. GÅRDSINTERIÖR. 4. APOTEKAREN OCH APOTEKSGÅRDEN. 5. FATTIGHuset OCH BORGMÄSTARBACKEN. 6. FRÅN DET ÄLDSTA VIMMERBY. 7. »EKLUNDSHOF». 8. OXMARKNAD. 9. »MAGKRAMPEN». 10. VIMMERBY FRÅN JÄRNVÄGSSTATIONEN. 11. GROTTA I KORPEBERGEN. 12. SKOGSCENERI I STÅNGÅDALEN. ALBERT HEUMANN FOTO.

samt och lär vara orsak till, att japanska nationen är så liten till växten.

Hvad klädedräkt beträffar, är den enklare och ändamålsenligare än hos oss. Den består af så många raka, vidärmade silkes- eller bomulls-»kimono», som årstiden fordrar, i samma mönster som de fullvuxnas. När barnet skall klädas, lägges det helt enkelt i den på golfvet utbredda »kimonon», hvilken medels ett mjukt skärp knytes rundt omkring livvet, och förskonas de sålunda från den tröttande påklädningsprocess, de europeiska barnen hafva att genomgå. Skillnaden i klädedräkt mellan gossar och flickor begynner redan i den tidigaste barndomen. Som mycket små bära de alla »kimono» i rött och gult, men snart klädas gossarne i mörkare kostymer, under det flickorna, likt små kolibri, fortfarande lysa i granna färger. Hvitt begagnas i Japan blott som sorgdräkt, hvarför man endast vid begrafningar får se barnen iklädda denna färg. Under uppväxten behandlas de med mycken

mildhet af föräldrarna, och riset, som är våra olydiga barns skräck, existerar icke i Japan, utan få de genom skrik och böner sin vilja fram i allt. Bortskämda och öfverhopade med presenter, leka de fram sina första år, ostörda af bannor och tillrättavisningar. Ständiga fester firas till deras förnöjelse och med nyårsdagens första strålar randas för dem en tid af oblandad glädje. Under tvänne veckor äro de tillättna att, iklädda sina helgdagsdräkter, svärma omkring på de soliga gatorna, hvilka då förvandlas till verkliga lekplatser. Skratt och jubel höras och med förvånande vighet springa de på sina höga träskor, »geta», att uppfånga fjäderbollar eller låta pappersdrakar flyga högt upp mot den klarblå himlen. Den 3 mars är dock den mest efterlängtade dagen för de små flickorna, ty då firas den s. k. dockfesten, och dockor, som varit med i många, många generationer, tagas fram med alla deras tillhörigheter, serviser af silfver eller porslin m. m. De arrangeras i det bästa rummet på

hyllor, öfvertäckta med rött tyg. På den öfversta placeras de dockor, som föreställa kejsare och kejsarinnor, på de nedersta de, hvilka stå lägre å den sociala skalan. De små flickorna äro då ifrigt sysselsatta att tillreda en för festen särskild rätt samt under vördnadsbetygelser och ceremonier passa upp på de kejsarliga dockorna. Trenne dagar räcker festen, därefter packas leksakerna åter ned för att bevaras till påföljande år. Ett barn lämnas aldrig ensamt i hemmet, utan medtages af modern på teatern så väl som på utflykter i det fria. Allt bidrager till att göra deras lif så glädt, ostörtdt och lyckligt som möjligt, och det är ej utan orsak Japan blifvit kalladt »barnens paradiset».

* * *

För deras uppfostran är numera väl sörjdt, i det skolor efter västerländskt mönster blifvit inrättade, men dessförinnan stod upplysningen på en låg ståndpunkt. För endast 40 år sedan,

var det blott en åldrad »samurai», hvilken, då han dragit sig tillbaka från det militära lifvet, samlade omkring sig 20 eller 30 lärjungar och gaf dem undervisning i vissa ämnen. Nu undervisas äfven flickorna i vanliga skolämnen samt därjämte i sång, dans, musik och sömnad, hvilket senare är alldeles oundvikligt för en kvinna.

Musiken intager blott en sekundär rang i flickornas uppfostran och allt efter deras samhällsställning lära de sig »koto» (harpa) eller »samisen» (guitarr). En viktig del af uppfostran intaga äfven blomsterarrangementerna samt att tillaga och servera téet vid den ryktbara ceremonien »Cha-no-yu». Till en ålder af 6 eller 7 år få gossar och flickor leka tillsammans, men vid den tiden skiljas de och flickan inlärt sig därefter gradvis den underdånighet, den ödmjukhet samt de egenskaper, hon som utvecklad kvinna måste besitta.

Höflighet, såsom varande det mest karaktäristiska draget inom japanska hemlifvet, är en af de egenskaper, hon tidigt måste tillägna sig. Den största högaktningen skänkes far- och morföräldrarna, därefter komma föräldrarna och så barnen, allt efter deras ålder. En yngre syster t. ex. får ej gå före den äldre in i ett annat rum. »O Jo Sama», ung dam, är den titel, med hvilken tjänarne tilltala den senare och af sina syskon kallas hon »Ane-San», hvilket betyder äldre syster. De yngre benämnas endast »O San», fröken. Med alla de plikter, som falla på den japanska husmoderns lott, måste hon göra sig förtrogen samt deltaga i de olika göromål, hvilka förekomma inom hemmet, såsom städning, matlagning o. d. Hvad det sistnämnda beträffar, är det blott inom de rikaste och förnämsta familjerna, hon är fritagen därifrån. Har fadern inbjudit gäster, måste däremot alltid mor och döttrar passa upp vid måltiderna, enär det anses såsom brott mot etiketten att låta tjänarne göra det.

Under alla dessa omsorger och nöjen, växer den lilla flickan upp till kvinna samt är vid 16 års ålder en fullkomlig motsats till sina västerländska systrar. Hennes oskuldsfulla, barnliga sätt finnes ännu kvar och flirtation, som med så stor ifver bedrifves af nutidens unga damer, är något alldeles okänt för henne. Ej heller kan hon, som den europeiska kvinnan, själf söka sig sysselsättning utan tvingas, när fadern finner det lämpligt, att träda i äktenskap med den man, han utväljer. När han därför vid ett passande tillfälle låter de båda unga råkäs, veta de fullkomligt väl anledningen därtill och se saken på ett helt naturligt sätt. Den unga flickan har från barndomen blifvit van att betrakta mannen såsom en högre varelse, till hvilken hon måste se upp och lyda i allt; som ogift var lydnaden mot fader och broder hennes lag, efter giftermålet blir mannens och sonens vilja hennes enda rättesnöre. I och med barndomen har också den japanska kvinnans lyckligaste tid förgått. I sitt föräldrahem var hon älskad, ofta hela husets bortskämda gunstling; lycka och lugn följde henne. När hon blir färdig att träda ut i lifvet, börjar tänka, söker vinna erfarenhet och motser framtiden med förhoppningsfull glädje, då börjar hennes sfär blifva trängre och trängre, svårigheter att hopa sig och efter några få år har den glada, sorglösa flickan blifvit förvandlad till en trött och modfärdig kvinna.

SKANDINAVIENS ERKANDT FÖRNÄMSTA MODEBLAD ÄR IDUNS MODETIDNING, som för helt år kostar endast 5 kr. för planschupplagan. 3 kr. för der vanliga upplagan.

Stil.
Skönhet.
Styrka.

Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, Birger Jarlsgatan 18.
Tillverkar och för å lager Möbler i äldre och modernare stilarter, Sängar och Sängkläder. Möblerna som tillverkas af prima torrt trä äro solida, stilfulla och billiga. Lager af Mattor i många storlekar, Möbelyger, Gardiner i eleganta mönster och Portierstänger. Billiga priser.

Filialer:
Göteborg,
Borås.

KONTURER UR LIFVET. AF MARIA RIECK-MÜLLER.

II.

LUMP-MALIN låg och kämpade med döden, om det kan kallas kamp, när den ene manar: kom och följ! och den andra, utsliten af nöd och släp, maktlös och utan motstånd glider in bland skuggorna, hvarifrån den manande kallar.

Aldrig mer skulle Lump-Malin synas med sin korg därinne vid gårdarnes soptunnor och i grändernas skrymslen och vrår. Och slut var det nu med barnungarnes nojs och skämt öfver den kullerryggiga fula varelsen, som år efter år varit dem ett sådant tacksamt föremål för drift. Hon var ju så löjligt ful. Inför den, som ligger i dödens skugga, blifva till och med okynniga gatungar ordknappa, och illa till mods draga de bort, där skuggorna falla mindre tunga.

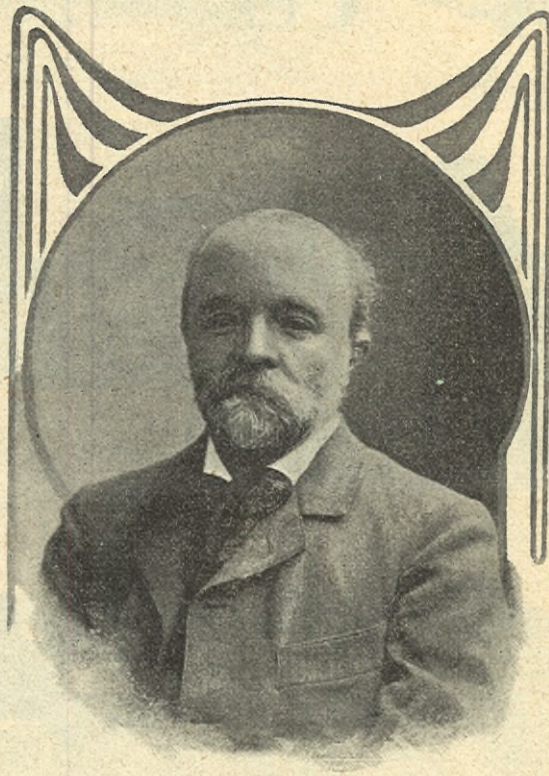
I det trånga kyffe, som under vintern tjänat Lump-Malin till bostad, trängde vårvällens matta dager sparsamt in genom små grönskiftande fönsterrutor, och skenet från en gatlykta, som tecknade sig glanslöst och blekt mot den ännu ljusa himlen, var den enda upplysning, som bestods. Men den var tillräcklig för att mannen, som satt därinne vid den döendes säng, skulle kunna se att föra vattenglaset till hennes torra läppar och då och då med en klumpigt trefvande rörelse klappa handen, som viljelöst i ryckningar rörde sig på det nötta täcket. Han hade nu suttit så dag efter dag. De kallade honom Sprättkusen eller Lumpen — som det föll sig. Det senare egentligen från den dag han flyttade tillsammans med Lump-Malin.

Det är en kantig, luggsliten varelse, Lumpen, men ansiktet, på hvilket ljuset från gaslyktan faller, när han då och då böjer sig fram öfver bädden, är ännu ungt, ehuru härjadt, och har något hos sig, som ej passar i stycke med omgifningen — spår af en viss förfining. Nu ser det nästan hemskt ut med sitt uttryck af ångestfull spänning. När den sjukas rosslingar blifva tyngre, rinna tårar ned efter de bleka, orakade kinderna. Han fattar hennes hand — en grof, valkig hand — mellan båda sina, och smeker den ömt och varsamt. »Har du det svårt nu, flickan min?» hviskar han, när han får rösten stadig nog. »Du måste lefva, förstär du, inte kan du lämna mig nu, just när det börjar bli folk af mej — inte, inte!» — Och den gängliga figuren skakas af snyftningar. För honom är Lump-Malins fräkniga, osköna ansikte med börjande rynkor kring ögon och mun det vackraste i världen, och den halfgamla kvinnan där i bädden innefattar för honom all jordisk lycka. Har hon inte värmt och födt honom, och lärt honom förstå, att han var människa, då ingen annan ville se åt honom i allt hans elände. Hon har tvingat honom att arbeta, och hon har smekt honom som ett bortskämdt barn, när han i leda ville göra slut på tillvaron. Och så hände det underliga, att den förhånade Sprättkusen, som vuxit upp i storstadens finaste kvarter och sedan blef en af grändernas uslaste rännstensliggare, så småningom började resa sig under samvaron med Lump-Malin. Och det allra underligaste hände — det som väckte andras löje — han kände, att hon var den enda kvinna han älskat verkligt och djupt.

Där han nu sitter och känner, huru hon så småningom tages bort från honom, längre och säkrare för hvart jämrande andetag, blir det ej att härda ut. Han sjunker ned vid bädden med hufvudet tätt intill hennes på kudden. »Hvad skall det bli af din stackars

gamle pojke? Jag ska' arbeta, så att du kan få dig en fin klädning till midsommar, och hatt också och en skvätt vin ska du ha', bara du blir frisk igen och kan få ner någonting.» Orden kommo stötvis mellan snyftningarna. »Säg ett enda ord, Malin, så jag hör, att du vill stanna hos mig...»

Men Lump-Malin var nu redan så långt borta, att ingen hviskning kunde nå örat, som lyssnande närmade sig hennes mun. Och det enda svar han fick var ett par djupa suckar — de sista. Nu var han en ensam stackare igen — men midt i förtviflan och öfvergifvenhet formade tankarne sig till en visshet, som blef allt bestämdare, ju mer han vande sig förstå, att hon nu låg där död och kall — hans trofasta Malinflicka. Han skulle få träffa henne en gång, om han bara inte blef en usel stackare som förr. Nej, det skall han inte bli — skulle fortsätta där hon slutade, skulle åtminstone bli den bästa af Lump-Malins alla lumpor.

H. Hamnqvist foto.

RICHARD ANDERSSON.

HVEM HAR EJ SETT den till det yttre ganska oansenlige mannen i regnkappan och den mjuka filthatten, som hvar tisdag i ett tempo »molto allegro ed energico» vandrar vägen till kungaborgen för att leda våra unga prinsar in i klavérspels mysterium?

Det sätt, hvarpå Richard Andersson ter sig, ger oss äfven klafven till, huru han, utan att själf väcka uppmärksamhet i det officiella musiklifvet i Stockholm, likväl gjort i detta musiklif en insats, som varit af den allra största betydelse. Hvilken själföfvervinnelse och anspråklöshet innebär det ej att efter långa, framgångsrika studier, efter att hafva utbildat sig till en pianist af synnerlig rang, vända konserttribunen ryggen och ägna sina krafter åt utbildningen af unga människor till människor och klavérspelare.

Richard Andersson är i mångt och mycket filosof. Han spekulerar gärna öfver lifvets problem, såväl de små som stora, och har för allt och alla ett intresse, som sprudlar af ungdomlig lifaktighet; därför blir hvarje ny människa, som kommer inom hans intressesfär ett litet problem, som tarvar sin särskilda uppmärksamhet, och det är just den stora hem-

ligheten om hans framgång som lärare, att han aldrig bortser från, att det är människobarn, stora och små, han har i sin vård, och att för att hos eleven kunna utbilda personlig uppfattning af musiken, måste också elevens personlighet väckas och utbildas. Därigenom blifver hans intresse för hvar särskild elev något helt annat och större, och därigenom blifva också de resultat, han åstadkommer såsom lärare, så märkliga. Den långa listan öfver hans elever uppvisar äfven sådana namn som Astri Andersen, Manolita de Anduaga, Knut Andersson, Bäck, John G. Jacobsson, Laurin, Stenhammar m. fl., och för den, som haft tillfälle att följa hans undervisning, är det lätt att förstå, att hans verksamhet måste bära rika frukter.

De biografiska data äro följande: född den 22 augusti 1851, blef han på 60-talet elev vid Musikaliska akademiens undervisningsanstalt, där van Boom, Ludvig Norman och, under en kortare tid, Hilda Thegerström voro hans lärare. Från Stockholm flyttade han 1876 öfver till Berlin, där han dels studerade för Clara Schumann och professor Heinrich Barth, dels själf meddelade undervisning åt — bland andra — den nuvarande tyske kejsarens systrar. I midten af 80-talet återvände han till den svenska hufvudstaden, där han sedan dess utfövat en synnerligen omfattande verksamhet som klavérlärare. Han är medlem af Kongl. Musikaliska akademien.

H. H.

DET UPPVAKNANDE VIMMERBY.

I GÅR LÅG lilla Vimmerby i drömlös slummer på sin grönskande ås, så som det legat i årtusenden. I dag står en järnsmidd prins vid dess sida och staden drömmer vaken om uppkomst och rikedom, garnisoner och kungabesök. Prinsen heter Östra Centralbanan; han har dragit ut från Linköping och lagt under sig hela Stångådalens rika och jungfruliga trakter. Vimmerby har gifvit sig åt honom på nåd och onåd, hyllat honom som en lyckoprins och befriare och med jubel öppnat sin enda stora port för honom, den gamla rostiga banstumpen Vimmerby—Hultsfred. Den ärelystne prinsen har dragit rätt igenom staden och vidare söderut för att så småningom utsträcka sitt tåg ända till Blekinge.

Allt detta har gjort, att det annars så tysta Vimmerby på senaste tiden varit liksom i belägringstillstånd. Inre strider ha rasat — alla hade icke blick för prinsens befrielseverk — och nu pågår ett ifrigt anpassningsarbete för den blifvande nya æran, som skall inledas med ingenting mindre än ett kungabesök. Och det är stora omstörtningar, som pågå. En resande kom i somras till staden på velociped och frågade en borgare efter järnvägsstationen.

»Ja, i går låg han vid Alåkravägen, men hvar han ligger i dag, det är mer än jag vet! Di kånkar honom än hit än dit,» var det be-tecknande svaret.

»Jag har väl i alla fall ingen annan gata att välja på än den här?» frågade turisten och pekade mot Storgatans knaggliga Borgmästarbacke.

»Jo, om han vänter lite, så blir det en ny gata här neranför!»

Denna episod visar, förutom det att staden icke saknar humorister — långt därifrån — att det ej är småsaker, som man numera företager sig där. Förr satt man tyst och stilla vid kaffet eller reflexionsspegeln; nu leker man med hela hus; förr nöjde man sig med att producera »kokta kringlor», nu producerar man gator.

Men i ett fall råder status quo: i det vänliga intresset för nästan. I det fallet har man hvarken gått fram eller tillbaka ännu åtminstone. Jag skall anföra blott ett enda mycket oskyldigt, men rätt karaktäristiskt exempel.

Ett f. d. Vimmerbybarn besökte i somras sina fäders stad. Han kom sent på lördagskvällen och blef genast inviterad att äta frukost i prästgården morgonen därpå. Då han vid åttatiden cyklade dit ut, mötte han en tant på gatan. Han måste naturligtvis stiga af, hälsa, redogöra för sitt välbefinnande och besvara en mängd andra vänliga frågor, till sist denna:

»Och du skall till prästgården till frukost, var det nå'n som sa'?»

I den vackra sjukhusparken mötte han en af stadens manliga honoratiories, ute på sin morgonpromenad. Samma vänliga intresse äfven här och samma slutfråga:

»Du skall ju ut till prästgården och frukostera, hörde jag!»

Men detta var ett år sedan. Nu har järnprinsen kommit och nu har staden fått annat att tänka på.

*

När våra hedniska förfäder behöfde blota eller ville göra affärer, samlades de i Stångå-dalen eller vid stränderna af Krön. Där offrade de till Tors hustru Sif — sannolikt icke utan skäl; ännu i dag rasar åskan öfver dessa trakter med en sällsynt häftighet — och kommo genom numera upprägnade vattenleder i förbindelse med hafvet. Då var »Wimberby» en blomstrande stad, ehuru den tros ha legat något längre norrut och hetat Venbirka. Graffält från järnåldern finnas dock i den nuvarande stadens omedelbara närhet. Sitt namn lär staden ha fått antingen af Wen = gudinnan (Sif), eller också af Hvenner eller Huner, namnet på en seg, gammal folkstam i Kalmar län och Blekinge, som länge trotsade såväl de gotiska rikenas öfvermakt som den framträngande kristendomen och hvilkens omvändelse kostade den norske konungen Sigurd Jorsalfar ett alldeles särskildt och mycket besvärligt korståg till Småland år 1123, det bekanta »Kalmar ledung».

Men någon roll kom aldrig staden att spela. Tvärtom gick den tillbaka och drabbades af hårda öden. Något tycks den dock ha ärfvt af de sega hvenernas envishet, och redan det att staden ännu existerar är en bragd. Gång på gång ha danskarne varit öfver den, härjat och bränt den i grund, men gång på gång har den rest sig ur askan. Gustaf Vasa trodde sig ha gifvit staden dräpslaget, då han år 1532 befallde borgarne flytta till Kalmar och förbjöd all köpslagan, men Karl IX måste återge den sina gamla stadsrättigheter. Pest och stora eldsvådor ha härjat ända in i senaste tider, men de gamle hvenernas blod har icke kunnat utrotas ur Stångådalens. Staden har, trots allt, fortfarit med att under århundraden skicka sina oxdrifter till hufvudstaden — ännu i dag är kreaturshandeln liflig — och forsla tjära och bräder till kusten. Ja, på 1700-talet drömde den t. o. m. om en båtled till Norrköping, som skulle bidra till »stadens uppkomst» och redan då voro »Stadens egor i gemen ansenligt stora.»

Nu väntar den sig åter »uppkomst», sedan den får sin näring genom en kraftig pulsåder i stället för sitt enda förutvarande sklärotiska blodkärl. Och den nya saftströmmen börjar redan visa sina frukter på godt och ondt: priserna stegras på löst och fast och skatterna växa; industrien har gjort sitt inträde, naturligtvis med en ångsåg och ett relativt stort bryggeri i spetsen, men också med stärkelsefabrik och tegelbruk, benstamp och — som

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvesiden — bestående af: **1 Soffa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter** samt **1 Salongsbord**. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

motvikt mot ångsågen — en fröklängningsanstalt, af Vimmerbyhumorn döpt till »Tallkotteriet», annat att förtiga. Nu har också staden utsikter att bli garnisonsstad och fröklängningsort för Kalmar regementets chefsämbete. Det är mycket på en gång. Den tiden håller på att försvinna, då björkveden kostade 3 à 4 kronor famnen och stadens skogar betalade alla kommunalutgifter. Nu börja tiderna bli svåra för de många pauvres honteux, som i denna undangömda vrå kunnat draga sig fram på nästan intet. Men för de smarte och tilltagsne ljusnar det.

Men ännu är staden en liten pittoresk trästad, som i all enkelhet rider barbacka på en hög och slingrande rullstensås, ett småländskt Hildesheim, skulle man kunna säga, oregelbunden, backig och sammangyttrad. Visserligen har man sedan länge skaffat sig en ny stadsplan på ett flackt område intill den nuvarande staden, en plan på papperet, som är precis lika regelbunden och lika odrägligt tråkig, som så många andra nyreglerade svenska städers rutplaner.

Men vimmerbyborna föredraga att hänga kvar på sin höga, branta ås; de vilja behålla sin gamla vackra Storgata, så backig och krokig den än är, sitt höga torg, sina branta lider och gränder, sin gamla af elden nyligen ramponerade »magkramp» och andra gammaldags trähus, så länge den röde hanen skonar dem, sina utmärkt vackra planteringar, högt öfver hvilket allt kyrkan reser sitt hvita, vackra torn. När man på afstånd ser detta lilla konglomerat af röda och hvita leksakshus, uppstaplade öfver hvarandra med kyrkan i midten och pryddigt inbäddade i den rika grönskan, liknar staden en stor klase lingonblommor, som lyser gladt och vänligt, när solen skiner. Den vidt bereste skall kanske komma att tänka på någon af Thüringens förtjusande småstäder.

*

Man kan knappast tro, att i detta lilla samhälle sedan länge skapats icke mindre än fem tidningar i veckan. De heta: Kinda-Posten, Kinda Tidning, Tjusts Tidning, Vimmerby Tidning och Vimmerby-Kuriren.

Ett par af dessa äro dock siamesiska tvillingar; de lefva sitt lif på samma tryckark och äro oåtskiljaktigt förenade; de tre första sidorna utgöra exempelvis en tidning för Vimmerby

BJÖRN HALLDÉN.

Ett populärt Vimmerbybarn.

C. W. Schumacher
Kongl. Hofleverantör
Norrländsgatan 17, Stockholm.

NYHET!
Mäلتade brödsorter.

HUSHÅLLSBRÖD,
mäلتadt hvetebröd à 42 och 25 öre.
HUSHÅLLSBRÖD,
mäلتadt rågsiktbröd à 38 och 25 öre.

BRÖD HUSHÅLLS-
Limpbröd om 1 kilo, 38öre
efter
PREUSSISKT om 1 kilo, 35 öre.
vikt. bröd

med omnejd, den fjärde sidan lägger särskildt an på t. ex. Kinda härad, en egen domlig symbios tidningar emellan, som icke är sällsynt i Småland. Någon skillnad i åsikter är naturligtvis icke tänkbar sådana tvillingsblad emellan; lyckligtvis är fläsktullen lika populär i Vimmerbytrakten som i Kinda härad, och andra kulturfrågor, som kunde ge upphof till tvist, äro underordnade; öfverensstämmelsen dem emellan är tvärtom så stor, att det någon gång händer, att ordagrant lika uppsatser samtidigt förekomma i dem bägge, d. v. s. kunna läsas på samma blads tredje och fjärde sida.

*

Vimmerby lär numera vara den enda stad i Sverige, som konung Oscar icke besökt. Men nu väntas han till baninvigningen och man vill till och med rifva bort »magkrampen», monarken till behag.

Det blir en stor dag för staden. Dock har åtminstone en gång förut ett lysande kungabesök vederfarits Vimmerby. Det var år 1564, då Erik XIV »med et ståtelligt tal krigsfolk, både Ryttare och Knektar såväl Swenske som Tyske» tågade genom samhället mot danska gränsen, då kriget brutit ut. Just i Vimmerby fick konungen den 3 augusti »wisse kundskaper at fienderne hade varit faldne in i Sunnerbo med tjugu Fenikor Knektar samt otta Geswader Ryttare, som Grefwe Günther von Schwartzburg, Jürgen von Halle och Daniel

FINSKA AKADEMISKA SÅNGFÖRENINGEN.

Rantzau förde och aktade sig up til Jönköping med». I samma vefva förstörde de Vimmerby.

I nyare tider har det varit kient med kungabesöken i Vimmerby. På det yttersta i dessa dagar har Albert Engström »härjat» där ett par gånger och därvid tagit åtskilligt byte. Men ett *krönt* hufvud, det är ändå någonting annat . . .!

*

På tal om humor skulle åtskilligt smått och godt kunna framletas ur det inre Vimmerby. Det skämtsamt s. k. »Eklundshof» nära staden är en bild af humorn i byggnadskonsten: ytterväggarna äro beklädda med kyrkans gamla, hvitmålade kyrkdörrar med numren i behåll. »Det är,» säger ägaren, »hvarken snyggt eller osnyggt.»

För öfrigt är det glada Vimmerbybarnet Nalle Halldén, kapellmästaren, vida bekant. Ett annat bekant Vimmerbybarn ägnar en god del af sin humor åt hufvudstadens allt för

uppslupne cyklisterna och festprissar: polisdomaren.

ANDERS ROSWALL.

UR DAGSKRÖNIKAN.

GUNNAR WENNERBERGS jordfästning ägde rum föregående vecka i Lidköpings kyrka under stora högtideligheter. Förvisso hade den tysta provinsstaden vid Väneren ej på länge, om ens någonsin, varit skådeplatsen för en vackrare ceremoni, än då stoftet af den lilla stadens store son under kyrkoklockornas klang, eskorteradt af ett

antal medlemmar af Upsala studentkår samt af representanter för akademier, universitet och högskolor jämte väldiga åskådarskaror från när och fjärran, fördes in under tempelhalvfen att där vigas åt den eviga vilan.

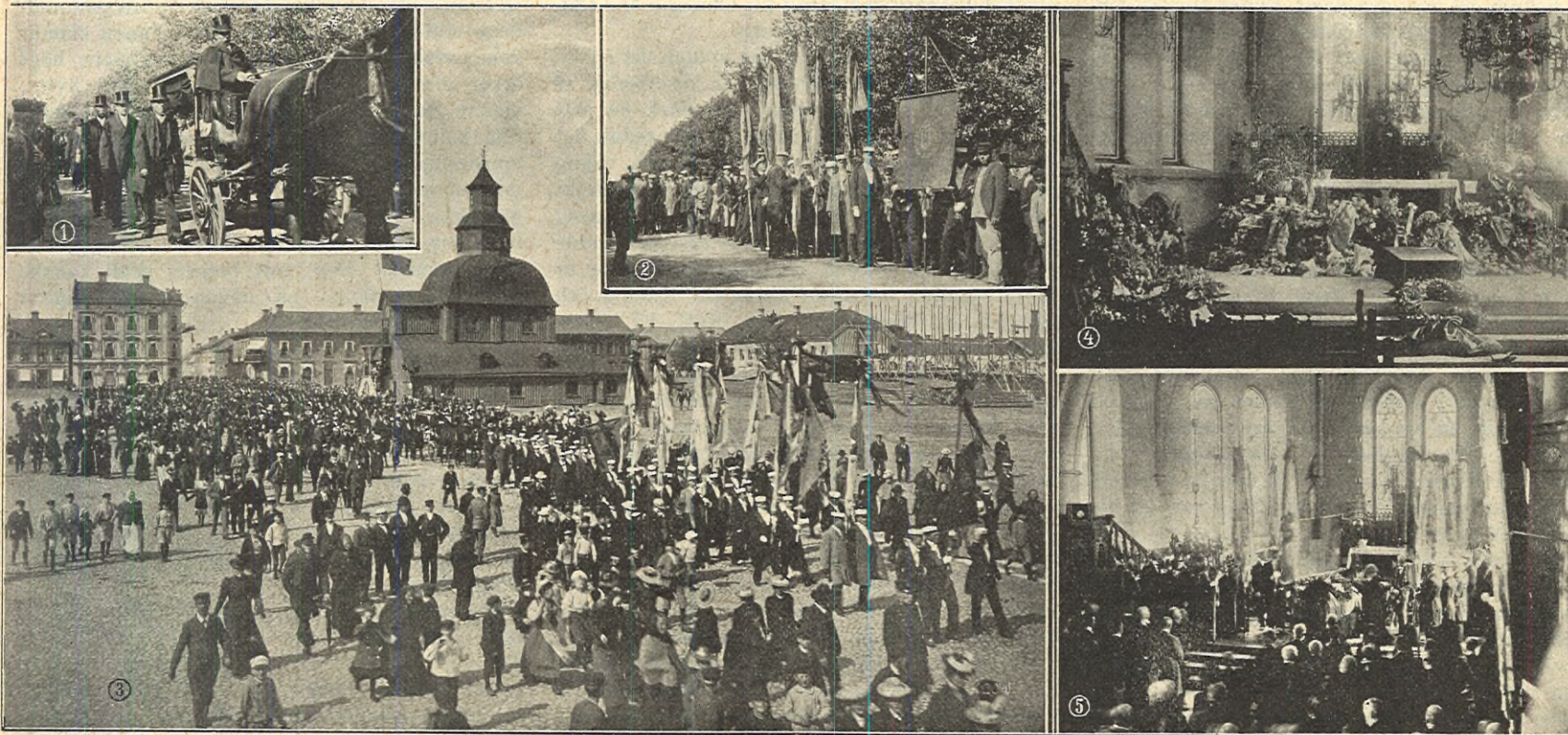
Efter jordfästningen fördes kistan på den synnerligen enkla likvagnen ned till järnvägsstationen för att anträda den sista färden till Odensvi, där den afidne antvaddades åt jorden.

En serie bilder i dagsnumret ger våra läsare en öfverblick af den högtidliga likbegängelsens olika facer.

*

STOCKHOLMS FÖRSTA elektriska spårväg, ty vi bortse från Djursholmsbanan, som är af annan konstruktion och endast i sin begynnelse håller sig inom stadens gränslinje, är nu färdig att i dagarna öppnas för trafik. Det är söder förbehållet att få tillgodogöra sig den nya trafikledens välsignelser i utbyte mot de mindre behagliga ångspårvagnarne.

Ett par afbildningar af det nya trafikmedlet återfinnas i veckans nummer.

GUNNAR WENNERBERGS JORDAFÄRD I LIDKÖPING.

1. LIKVAGNEN MED PROCESSIONEN. 2. STUDENTERNA SAMLADE VID TULLEN FÖR ATT INVÄNTA DEN AFLIDNE. 3. PROCESSIONEN PASSERAR TORGET PÅ VÄG TILL KYRKAN. 4. KORET SMYCKADT MED GRAFKRANSARNE. 5. JORDFÄSTNINGEN.

FOTO FÖR IDUN, N:R 1-3 OCH 5 W. LINDHÉ, N:R 7 G. S. ANDER, LIDKÖPING.

BLAND VÄSTERHAFVETS SKÄR-
AF A. F—CK.

INNE I DEN stora staden vid Göta älf är kvävande hett; augustisolen gassar på gator och husrader med en intensitet, som nästan kan betaga en sansen. Hvad under, om arbetet då känns som en tunga, om hjärtat slår af längtan efter aftonsvalka och aftonro. Allt får dock gå sin rastlösa gång: det stora arbetsmaskineriet vet ej af något stillastående. Först när solen dalar och skuggorna blifva längre, då öppna fabriken och kontoret dörren för sina trötta arbetare, och kvällens lösen ljuder: Bort, ut! Bort från stadens prässande kvalm, ut till våra salta skär och blåa fjordar att hvila förpinade nerver och trötta lemmar vid modern naturens friska barn.

Låt oss följa med strömmen; till Skeppsbron bär det af, där »Göta» ligger med ångan uppe, klar att sticka ut. Vi försäkra oss om en plats på öfverdäck, och snart glider vår vackra farkost sakta ned för älven, försiktigt sökande sig väg mellan hundratals seglare och ångare. Flodens stränder upprulla liffulla tafvor. Till höger fängslas ögat särskildt af Lindholmens storartade skeppsvarf med sina präktiga »dockor». Men från den bergiga stranden till vänster vinka spirorna af Oskar Fredriks- och Karl Johans kyrkor sin tysta maning åt seglaren att under arbetets feberbrådska icke glömma det, som *evigt blifver*.

Snart passeras Västerberget, och fosterlandsvännen ser med glädje, hur mystiska tunlar och hvalf borras genom klippväggen, vittnande om, att försvarsvinden nu blåser mäktigt genom Sveriges bygder. En sväng om udden, och där på nakna klippan klättra täcka villor med grönskande små täppor upp för branten. Vi äro framme vid *Långedrag*.

Hän öfver fjordens glittrande vatten ånga vi sedan förbi Elfsborg, som ligger där, ett stumt vittne om förgängligheten af jordisk ära. Ja, hvilken vandalism: en gång det stolta värnet för Gustaf Adolfs stad, får det gamla fästet nu göra tjänst som upplagsplats för — fotogen!

Mellan uddar och skär, vikar och sund, där scenerierna växla med öfverraskande snabbhet, lotsa vi oss fram först till *Köpstadsö*, där en präktig nyanlagd väg i zig-zag leder öfver bergkammen ned till dalkjusan i öns midt. Här har den trefna byn slagit läger, gömd för världens blickar och skyddad för himlens alla vindar.

BILDER FRÅN GÖTEBORGS SKÄRGÅRD.

1. LÅNGEDRAG. 2. KÖPSTADSÖ. 3. STYRSÖ HAFSBAD. 4. VILLABRON. 5. STYRSÖ TÅNGE. 6. VARGÖ. 7. STJÄRNVIK. 8. KÄNSÖ KARANTÄNSPLATS. 9. BRÄNNÖ.

Några ögonblick ännu, och vi svänga in i hamnen vid *Styrsö hafsbad*, »södra skärgårdens pärla», en högst mondan plats med förstklassiga badhus och eleganta villor och hotell mellan grönskande parker. Och hvilket vimmel på kajen sedan! Här stå maka och barn, med anleten lysande af glad förväntan; men så gäller det ju också att välkomna själfva familjeförsörjaren, som nu vändt stadens larm och mödor ryggen för att njuta några timmars ostörd ro på sommarnöjet vid västerväg.

Åter en brygga — *Villabron* — ledande upp till »Villadalen», ett tjusande litet rike för sig, kringgårdadt af branta hällar.

I *Styrsö Tånge* möter oss det typiska fiskläget. Huller om buller på bergknallarne flocka sig stugor med gaffar åt sjön, medan fisksumpar, nät och torkad fisk dekorera husknutarne. Men i sundet utanför gungar en hel flotta af ståtliga »kvassar», tångefiskarens stolthet och rikedom. När måndagsmorgon bräcker, då sättas alla klutar till, och kvassarne styra ned mot Danmark och Skagen för att aftvinga hafsdjupen deras tribut af härliga rödspottor. Du, som sett de läckra fiskarne sprattla så aptitligt där hemma i stadens fiskhall, du vet nu också litet om deras förhistoria.

På udden mellan Klapphamn och Stjärnviksundet möter oss det idylliska *Vargö* och längre ut den fina lilla badorten *Stjärnvik*. Vår bild vi-

sar dess nya restaurant, från hvars långa verandor solnedgången ter sig oändligt praktfull.

Men snart vidgar sig det trånge sundet, vi äro ute på öppna hafvet, och blicken ilar ohämmad öfver dess blå vidder bort till synranden i väster, där Vinga fyr tecknar sin välkända silhuett mot aftonhimlen. Sakta gå vi in vid *Känsö karantänsplats*, statens fridlysta mark, som med sina dystra sjukhusbyggnader, sin antikverade »parloir» och skumma dalgångar äger en mystik, som kommer vår fantasi att förlora sig i undran och gissningar.

Men inne i alla klyftor och skrefvor är nu mörk natt, medan bergens toppar ännu rodna för solens afskedskyss. Stillheten här ute är alldeles betagande, kanske afbruten någon gång af måsens skri, där han kretsar i rymden öfver våra hufvuden. Vi ha nått slutmålet för vår färd, »Göta» har förtöjt vid sin sista station, *Brännö*, lotsarnes ö.

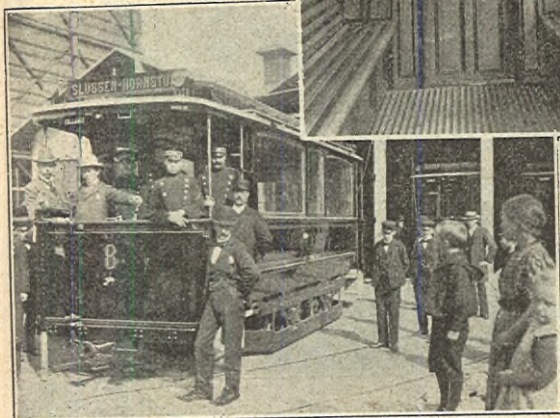
Och här är hvilostaden par préférence för den, som söker ursprunglighetens friskhet hos natur och folk. Här är ännu »kulturens offerväsen» ett okänt begrepp.

GIFT. EN HVAR DAGSHISTORIA.

BÅTEN blef just synlig vid udden, styrande kurs rätt på Skärholmens brygga. Och snart lade den till.

Gubben Nyman reste sig upp från väntsoffan och bjöd i förbifarten kapten på en pris snus, under det besättningskarlarne lastade af ett par korgar, en mjölkflaska och en knippa tidningar. Två passagerare gingo af — herrar båda två, men som det syntes främmande för hvarandra. Den ene af dem sprang uppför backen och försvann i en af villorna. Den andre stod kvar på bryggan och tycktes vänta på, att gubben skulle få syn på honom. Han var helt ung — en tjugutre, tjugufyra år eller så — och han hade under den raka näsan redan fått några mustascher, hvilka han nervöst vred då och då.

STOCKHOLMS NYA
ELEKTRISKA SPÅRVAG-
NAR PÅ SÖDER.
FOTO FÖR IDUN AF
A. BLOMBERG

Så tittade gubben plötsligt upp och fick syn på honon. Den unge mannen hälsade småleende och gubben hälsade igen, men med ett främmande, frågande uttryck i ansiktet.

»Känner inte farbror igen mig?»

»Nhää, de — — kan jag verkligen inte påminna — —»

»Jag är Ville Holmblad!»

»Åh tu-usan, är det du? Nä, se det kan jag då inte få för mig — — ja, jag har blifvit så minnesslö och dum — — du var ju bara pojken sist — vi ska väl hälsa på gumman också — — de va helsicke, hva du har blivit lång!»

Och så gingo de uppför vägen och veko af åt vänster, där Nymans villa låg. De bodde själfva i den minsta och sämsta villan på holmen — alla de andra hade de uthyrda.

Och Ville Holmblad såg sig omkring och började känna igen sig. Där var lusthuset, som man brukade äta i, och där var källaren med ölkorgarna och där nere låg gröna snipan och ryckte i sin ketting, när de skvalpande böljorna vaggade henne.

Ja, det var länge sedan han var där sist. Det var en sommar, som han varit inackorderad här — den gladaste sommar han kunde minnas. Han var bara aderton år då och hade nyss slutat skolan, där han och gubben Nymans son Arvid varit kamrater.

Han hade varit ung och glad och fri och svärmisk. Och Arvid hade en ung syster, som hette Astrid. De båda unga hade företagit promenader och seglat eller rott ut tillsammans, då Arvid någon gång var upptagen med att hjälpa farsgubben med några göromål. De hade plockat bär tillsammans, de hade metat på ett afsides liggande ställe, och de hade gifvit hvarandra fart i gungan uppe i backen. De hade spelat krocket och dansat fransäs i all ensamhet på krocketplanen. Och de hade hittat på en liten, af naturen danad och väl dold berså, i hvilken de brukat sitta och prata.

Han mindes en gång, när de spelat krocket. Solen gassade hett på planen. Astrid kastade från sig sin klubba och sparkade bort klotet samt ropade skrattande:

»Ta fatt mig, om du kan!»

Och så sprang hon. Ville sprang efter. Bak mangelboden fick han tag i henne. Han höll henne fast och böjde hennes unga hufvud bakåt och såg in i de strålande, varma ögonen.

»Hvad får jag, om jag släpper dig?»

»Fy dig, Ville!»

»Får jag en kyss?»

»Nej!»

»Får jag en kyss?»

»Nej-j! säger jag!»

»Då tar jag en!»

— och han täppte till hennes halföppna, fuktiga läppar med sina, just då hon ville ropa »nej» för tredje gången.

Sedan kysstes de ofta.

De tyckte så mycket om hvarandra, och när augusti kom med sina svala mänskenskivällar, sutto de ibland på verandan och pratade halva natten, och månens silfver återspeglades i en lång strimma på det glittrande vattnet och vinden susade sakta i träden.

Så kom september, och då måste Ville fara hem till staden igen. Han skulle inträda i sin fars affär och börja arbeta för sitt uppehälle. Det var slut nu med de sköna dagarna i Aranjuez och hösten nalkades.

Han tyckte det började bli höst inom honom också, när han skulle taga afsked af Astrid. Hon grät, och det var inte utan, att tårarna ville tränga fram i hans ögon också. De voro ju bara barnen — hon ett par år yngre än han.

Men Ville hade inte varit i staden en månad, förrän han totalt glömt af Astrid. Han blef ofta bjuden ditut, men han for aldrig — fara till landet på hösten, när löfven ligga gula på marken och vinden far vhinande genom de kala träden, nej tack! För öfrigt hade han fått nya bekantskaper och nya nöjen i staden, och han kunde inte begripa, hur han kunnat stå ut en hel sommar på landet.

Och så hade åren gått.

(Forts.)

SVENSKA TEATERN. Vår tids materialistiska tendenser, som kulminera i det glupande begäret efter pengar, snabbt och lätt förvärfvade, träda kanske allra bjärtast i ögonen hos parisarne. Denna deras vansinniga hetsjakt efter guld utgör ledmotivet i Alfred Capus satiriska komedi »Pengarne eller lifvet», med hvilken Svenska teatern inledt det nya spelåret.

Pjäsen har en genomgående kvick akt — den fjärde, hvars dräpliga fängelse, inredt som ett förstklassigt hotell och befolkadt af idel ruinerade börssvindlare, hvilka där njuta af ett komfortabelt lifs alla behag som vedergällning för sina mindre renhåriga handlingar, är ett stycke gäldstuga i »efter nutidens fordringar» omstöpt form. Fångvaktarens vemodiga replik: »Min ekonomiska ställning är inte sådan, att jag nånsin kan hoppas bli fånge i det här fängelset,» anger träffande aktens grundton.

Angående de öfriga akterna, göra de med sin förbihvirlande kvinnliga halfvärld ett mera brokigt än egentligen tilltalande intryck, för att ej nämna, att dialogen, ofta kvick och skarp, i en del när-gångna scener är förbluffande prof.

Flere af teaterns bästa krafter hade ryckt in till aktion och det var ej deras fel, att de, trots vackra konstnärliga ansträngningar, icke förmådde lyfta stycket till den verkliga framgångens höjd.

Som det naiva och slösaktiga paret Herbeaut hade hr *Svennberg* och fru *Håkansson* tillfälle att lägga i dagen flere af sin talangs bästa sidor; Brassac, bankiren *sans peur* men inte *sans reproche*, gafs med ypperlig karaktäristik af hr *Eliason*; hr *Olsson*, som nu efter ett års bortovaro gjorde sin reentré på hufvudstadsscenen, var en mycket sympatisk *Le Houssel*, mannen, som lever »endast för att ge kvinnorna pengar», och hrr *O. Byström*

HYLIN'S Lanolin-Glycerin-Tvål

i stänger.

Mild och välgörande för huden.

Hylin & Co:s F. A. B.
Stockholm.

samt *Johanson*, respektive fängelsedirektören och fångvaktaren, voro så humoristiska som deras uppgifter kräfde.

Fröken *Gottschalk* uppbar en obehaglig roll, men tack vare hennes konstnärliga sans, blef den fränstötande typen ej alltför onjubar.

DJURGÅRDSTEATERN har åter lyckats finna ett roande stycke, som bestämdt kommer att hålla sig uppe säsongen ut. Ty Alfred Hennequins lustspel »Sendraget» kan räknas till de mest skrattretande dramatiska upptåg, som på länge gått öfver våra scener.

Begär ingen redogörelse öfver innehållet; handlingen är så vanvettig, som gärna tänkas kan. Hufvudsaken är, att pjäsen formligen sprakar af godt lynne, att de roliga replikerna äro mångfaldiga och att författaren byggt sitt styckes välfunna intrig med äkta fransk spiritualitet.

Spellet har ock den äkta farsens fart och humor. Hr *Bäckströms* Barisart är dräplig och hr *Lavéns* läkare ej mindre ypperlig. För öfrigt minnes man med nöje fru *Fahlmans* roande och pikanta *Suzanne*, fröken *Johanssons* intagande *Collette* och hr *V. Lundbergs* åskande major. — Stockholmarna i gemen behöfva tvifvelsutän hela september på sig, innan de hunnit skratta sig mätta åt »Sendraget» på Djurgårdsteatern.

FINSKA AKADEMISKA SÅNGFÖRENINGENS KONSERT under anförande af byråchefen *Karl von Knorring* gafs i måndags i Östermalms kyrka, hvilken naturligtvis var fullsatt till sista plats. Redan efter det första numret, *Wennerbergs* »O Gud, som styrer», hvilken hymn togs utom programmet som en hyllning åt den nyss affidne tonsättaren, började applåderna, och dessa växte sedermera i intensitet och entusiasm för hvar enda sång som sjöngs. Och nästan alla nummer måste utågas eller följas af extranummer. Vi hinna i pressläggningsminuten ej ingå i några närmare detaljer, utan nämna endast, att sedan den finska sångkören M. Ms dagar här säkerligen ej presterats en ypperligare körsång. Bland de olika stämmorna gjorde särskildt basarne med sina härliga orgeltoner ett mäktigt intryck. Och solisterna glänste med ovanligt vackra och sympatiska röster, särskildt barytonisten. Ledningen präglades af fin musikalisk uppfattning, lif och friskhet. Konserten bestod af prins *Carl*.

Efter konsertens slut var å *Hasselbacken* anordnad en enkel fest för finnarne. Och här höllos tal af prof. *Montelius* och bibliotekarien *Wieselgren*, tal, allvarliga och lekande på en gång, gående från hjärta till hjärta.

KAMMARMUSIKUS E. STANÉK, den högt värderade och i vida kretsar kände medlemmen af vårt k. hofkapell, kunde sistlidne söndag fira ett 25-årsjubileum, enär han då tillhört hofkapellet jämmt ett kvarts sekel. Hans första uppträdande som hofkapellist, den 1 september 1876, sammanföll med *Christina Nilssons* första gästroll härstädes i »*Mignon*».

Hr *Stanék*, som är infödd ungrare, kom 1875 till Stockholm såsom medlem af kapellmästare *Flieges* orkester, hvilken spelade å *Hasselbacken*, och blef, som bekant, senare anställd såsom orkesteranförare vid kaffekonserterna i *Blanchs* kafé, i hvilken egenskap han fungerade under en lång följd af år och med städse stigande popularitet.

E. STANÉK.

Henrik Gahns
 öfverfettade
Lanolin-crème-Tvål
 är den yppersta i handeln
 förekommande
 50 öres tvål.

hv.-peppar 1-2 msk. sherry eller madeira.
 Beredning: Lökarne brynas lätt i smöret, och de groft skurna tomaterna (färska eller konserverade) tillsätts jämte 1 half lit. af buljongen och alltsammans får koka omkr. 20 min. hvarefter moset passeras. Reften af buljongen kokas med tapiokagrynen hvilka sedan fränsilas så att buljongen endast är simmig: det passerade moset lägges och soppan får ett uppkok samt afsmakas med kryddorna och vinet. Serveras med croutons.

Göteborgs Kex
 högsta
 utmärkelse
Guldmedalj
 Gefle 1901.

benad och rensad anjovis samt några hackade kapriss utan sin ättika. Pannan urvispas med litet kokande vatten, och såsen hälls försiktigt på serveringsfatet.
 Palsternackspuré (f. 6 pers.). 6 palsternackor 2 lit. buljong, 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, salt, hv.-peppar, socker 1-2 äggulor, 2 del. tjock grädde.
 Beredning: Palsternackorna tvättas skrapas och skäras i bitar, smör och mjöl sammanfräses i lit. af buljongen tillsättes palsternackorna iläggas och få koka, tills de äro fullt mjuka att passera. Den passerade purén, jämte den öfriga buljongen uppkokas skummas, kryddas och afsmakas. Äggulan och grädden uppvispas i soppskålen, och purén tillslås under stark vispning.
 Purén serveras med rostadt bröd eller croutons.

FREJA-MAGASINET
 C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
 FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
 18 GÖTGATAN 18
 29 DROTTNINGGATAN 29
 KONTOR OCH LAGER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

KÖKSALMANACK
 Redigerad af
 FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
 I UPSALA.
 (Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)
 FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
 VECKAN 8-14 SEPT. 1901.

Gös a la Homburg (f. 6 pers.) 1 och 1 half kgr. gös 1 msk. salt, 3 msk. smör 1 äggula, 2 msk. parmesanost, 1 half kkp. stötta skorpor, kräftsmör 3 del. tjock grädde.
 Beredning: Fisken rensas sköljes väl och fläkes längs efter: skinn och ben borttages. Den ingnides med saltet och får ligga ett par timmar. Fisken torkas därefter väl bestrykes med 1 msk. af smöret skiradt och sammanrördt med äggulan, beströs på båda sidor med den rifa ost och de stötta skorpora. Den lägges därefter i en med resten af smöret bestruken långpanna begjutes med det smälta kräftsmöret och grädden samt stekes hastigt i varm ugn tills den får en ljusbrun färg. Under stekningen öfveröses den ofta med sin sås. Den serveras med champignonsås tillsatt med fisk-såsen.

sig och fått vacker ljusbrun färg (hvar till åtgår omkr. 1 half tim.) serveras den genast.
 Hachékotletter (f. 6 pers.) 4 kkr. kokt, hackadt kött, 2 kkr. kokt, hackad potatis 2 små rödlökar, 1 kkp. köttspad eller mjölk. 1 del. franskt vin salt hv.-peppar 3 msk. smör
 Beredning: Köttet potatisen och den förvällda samt förut hackade löken blandas väl tillsammans. Köttspadet och vinet jämte salt och peppar tillsättes. Af massan formas aflånga kotletter hvilka stekas gulbruna i smöret. De serveras med stekta morötter.

22-ÅRIG FLICKA. Ja det är säkrast, att ni personligen rådfrågar läkare hvilken som helst.
 »30 ÅR 1901». 1) Troligen benikemask, men ni bör visa läkare (delar af) masken för att med ledning därpå få lämplig behandling föreskrifven. 2) Ovisst, om detta kommer sig därpå eller ej.
 ANNA. Svårt att säga men länge kan det nog i alla händelser ej gå, om denna diet fortsättes.
 TEA. Kan ej besvaras utan undersökning.
 GABRIELLE. Orsaken är troligen blott er allmänna klenhet. Se svaret till Bertha L-s 2) i nr 7.
 PRENUMERANT 1901. Viktigast är att alltid iakttaga lösende diet (jfr svaret till Landsflicka 1) i nr 8) samt undvika alla hetsiga saker ss kryddor öl kaffe o. d. I svårare fall operation.
 LISA. Följ föreskrifterna för Tack-sam Flicka i nr 3 samt drick hvarje morgon ett dricksglas Carlsbadervatten 50 gr. varmt.
 VETERINÄR. Nei

FÖRLOFVAD ETT PAR ÅR. 1) Se svar till Landsflicka 1) i nr 8. 2) Nej, det är icke färligt.
 H. D-L. Nej det är icke nyttigt. Enda felet med ert blod är nog att det innehåller för litet s. k. hægoglobin hvarför ju också järnmedel äro på sin plats.
 D-r -d.

Söndag: Tomatpuré: gös a la Homburg: lamkotletter med blomkål; äppelsufflé med vispad grädde.
 Måndag: Hachékotletter med stufvade morötter: äppelsoppa.
 Tisdag: Wienerschnitzel med potatis: helkokta äpplen med grädde.
 Onsdag: Palsternackspuré: gädda stekt i fileter.
 Torsdag: Köttbullar med brunå bönor: nyponsoppa.
 Fredag: Oxsvanssoppa: äppelkaka med grädde.
 Lördag: Biffstek med lök och potatis; saftkräm med mjölk.

Äppelsufflé (f. 6 pers.) 1 half lit. kokta äpplen 1-1 o. 1 half kkr. socker 8 äggvitor, 3 msk. socker (till äggvitorerna)
 Beredning: Goda och syrliga äpplen sköljas skäras i skivvor och kokas mjuka i så litet vatten som möjligt samt passeras genom en sikt. Sockret tillättes. Hvitorna slås till hårdt skum de 3 msk. socker iröras hvarefter marängmassan försiktigt nedröres i äppelsmöret. Suffléen lägges i pajform, öfverströs med socker och insättes i svag ugnsvärme. Då den höjt

Wienerschnitzel (f. 6 pers.) 1 kgr. benfritt innanlår af kalv 3 msk. salt 2 kkr. kallt vatten, 4 msk. smör 1 citron. 2 msk. kapriss 18 st. rensade och urbenade anjovisar.
 Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten och skäres på tvären i omkr. 1 o. 1 half cm. tjocka skifyvor hvilka bultas väl. Skifyvorna doppas därefter i starkt saltadt vatten (3 msk. salt, 2 kkr. vatten) och få afrinna. De vändas därpå i skorpbrod och stekas hastigt på båda sidor öfver god eld i 3 msk. af smöret. De serveras med det öfriga smöret fördelat i flockar — en under hvarje schnitzel. Ofvanpå hvar och en lägges en citronskifva 2 halvor af en

»30 ÅR 1901». 1) Troligen benikemask, men ni bör visa läkare (delar af) masken för att med ledning därpå få lämplig behandling föreskrifven. 2) Ovisst, om detta kommer sig därpå eller ej.
 ANNA. Svårt att säga men länge kan det nog i alla händelser ej gå, om denna diet fortsättes.
 TEA. Kan ej besvaras utan undersökning.
 GABRIELLE. Orsaken är troligen blott er allmänna klenhet. Se svaret till Bertha L-s 2) i nr 7.
 PRENUMERANT 1901. Viktigast är att alltid iakttaga lösende diet (jfr svaret till Landsflicka 1) i nr 8) samt undvika alla hetsiga saker ss kryddor öl kaffe o. d. I svårare fall operation.
 LISA. Följ föreskrifterna för Tack-sam Flicka i nr 3 samt drick hvarje morgon ett dricksglas Carlsbadervatten 50 gr. varmt.
 VETERINÄR. Nei

FÖRLOFVAD ETT PAR ÅR. 1) Se svar till Landsflicka 1) i nr 8. 2) Nej, det är icke färligt.
 H. D-L. Nej det är icke nyttigt. Enda felet med ert blod är nog att det innehåller för litet s. k. hægoglobin hvarför ju också järnmedel äro på sin plats.
 D-r -d.

RECEPT:
 Tomatpuré (f. 6 pers.) 3 sylt-lökar 2 msk. smör, 2 kkr. tomater. 2 lit. buljong 2 msk. tapiokagryn, salt.

Äppelsufflé (f. 6 pers.) 1 half lit. kokta äpplen 1-1 o. 1 half kkr. socker 8 äggvitor, 3 msk. socker (till äggvitorerna)
 Beredning: Goda och syrliga äpplen sköljas skäras i skivvor och kokas mjuka i så litet vatten som möjligt samt passeras genom en sikt. Sockret tillättes. Hvitorna slås till hårdt skum de 3 msk. socker iröras hvarefter marängmassan försiktigt nedröres i äppelsmöret. Suffléen lägges i pajform, öfverströs med socker och insättes i svag ugnsvärme. Då den höjt

Wienerschnitzel (f. 6 pers.) 1 kgr. benfritt innanlår af kalv 3 msk. salt 2 kkr. kallt vatten, 4 msk. smör 1 citron. 2 msk. kapriss 18 st. rensade och urbenade anjovisar.
 Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten och skäres på tvären i omkr. 1 o. 1 half cm. tjocka skifyvor hvilka bultas väl. Skifyvorna doppas därefter i starkt saltadt vatten (3 msk. salt, 2 kkr. vatten) och få afrinna. De vändas därpå i skorpbrod och stekas hastigt på båda sidor öfver god eld i 3 msk. af smöret. De serveras med det öfriga smöret fördelat i flockar — en under hvarje schnitzel. Ofvanpå hvar och en lägges en citronskifva 2 halvor af en

»30 ÅR 1901». 1) Troligen benikemask, men ni bör visa läkare (delar af) masken för att med ledning därpå få lämplig behandling föreskrifven. 2) Ovisst, om detta kommer sig därpå eller ej.
 ANNA. Svårt att säga men länge kan det nog i alla händelser ej gå, om denna diet fortsättes.
 TEA. Kan ej besvaras utan undersökning.
 GABRIELLE. Orsaken är troligen blott er allmänna klenhet. Se svaret till Bertha L-s 2) i nr 7.
 PRENUMERANT 1901. Viktigast är att alltid iakttaga lösende diet (jfr svaret till Landsflicka 1) i nr 8) samt undvika alla hetsiga saker ss kryddor öl kaffe o. d. I svårare fall operation.
 LISA. Följ föreskrifterna för Tack-sam Flicka i nr 3 samt drick hvarje morgon ett dricksglas Carlsbadervatten 50 gr. varmt.
 VETERINÄR. Nei

FÖRLOFVAD ETT PAR ÅR. 1) Se svar till Landsflicka 1) i nr 8. 2) Nej, det är icke färligt.
 H. D-L. Nej det är icke nyttigt. Enda felet med ert blod är nog att det innehåller för litet s. k. hægoglobin hvarför ju också järnmedel äro på sin plats.
 D-r -d.

Köp svart Siden!

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps- och promenadtoaletten, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bo-staden.

Schweizer & Co, Luzern (Schweiz.)
 Siden-Export.

För
Sjuka och Svaga.

Siccokapslar utgöras af torr Hægoglobin. Af Prof. Grefve Carl Th. Mörner förordad såsom förstklassig vara och endast en sjätte-del så dyr som Capsuloids.

Rikligt blodbildande.

Ordineras af läkare. En ask af 3 Kronor innehåller mera Hægoglobin än 7 askar Capsuloids, som kosta Kr. 17:50.
 Finnas på apoteken.

3,000 st. realiseras!

REX är den för sitt pris bästa järnsäng som finnes. Lätt och stark med ram af 25 mm. stålör och med botten af fjädrande stålträdsflätning och spiraler. Storlek 190x75 cm. Erbjuder bekväm bädd. Kräver ringa sängkläder. Hopfällbar. Synnerligen lämplig för sommarställen, gästrum, hotell, badorter, som domestikäng etc. — Sändes fraktfritt till hvarje direkt järnvägs- eller anghätsstation i Sverige mot förut insänd likvid.
 Priset för Rex 1 (som illustr.) Kr. 16.50.
 » Rex 2 (utan messingsornament och med lägre gafflar, eljest lika) » 13.—.
 Återtages, om ej till belåtenhet.

Järnmöbelfabriken, Stockholm.

MÖBLER af in- och utländska träslag, solida och af moderna former levereras skyndsamt från Carl Fredriksons Trä-förädlings-Aktiebolag, Katrineholm.

Toilettapper,
 af bästa kvalitet, sändes mot efterkräff i paket a 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från Bäckhammars Nya Aktiebolag, adr. Värml. Björneborg

Carl F. Källström
 Juvelerare
 4 Östra Hamngatan 4
 MALMÖ
 Specialité: Konstnärlig Cisoloring

Guldmedalj i Gefle 1901
 för
 utmärkt grafisk konst
 (= illustrationstryck, litografi och kemigrafiska reproduktioner)
 tillerkändes

IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1893 (nr 1 felas)	2: 25
Idun 1894 (komplett)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med juln.)	3: —
Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut)	3: —
Idun 1900 (utan julnummer)	3: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1899 (12 nr)	0: 50
Barngarderoben 1900 (10 nr)	0: 75
Kamraten 1894 (nr 19 felas)	1: 25
Kamraten 1895 (nr 7 felas)	1: 25
Kamraten 1897 (nr 18 felas)	1: 25
Kamraten 1898	1: 50
Kamraten 1899	1: 50
Kamraten 1900 (nr 3 felas)	2: —

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.
 Exp. af Idun.

Hvad bör man komma ihåg? Att Stämplor, Sigill, Visitkort, Korta varor m. m., köpas fördelaktigast hos

John Fröberg, Finspong.

Illustr. priskurant gratis, ej franko.

råd för denna saks ordnande medan underreklamän ännu leverer.

N:r 569. Bedes om uppgift på några vackra och lifliga stycken för piano.

N:r 570. Två unga flickor som ämnar tillbringa vintern i Italien och göra resan dit via Paris samt stanna där ca tre veckor fråga om någon skulle vilja lämna upplysning om ett lämpligt dyrbart pensionat därstädes (prisuppg.)

N:r 571. Är Aihilles eller Arhilles något bekant namn? Jag har i min ägo en gammal oljefärgstafila med ofvannämnda namn.

N:r 572. Anhålls om upplysning om att på ett lätt och säkert sätt bereda vin af fläderbär?

N:r 573. Helena Larsen lär ha utgifvit en ny bok. Vet någon titeln (på originalspråket)?

N:r 574. Vill någon lämna beskrifning af en treflig praktisk kaffepannsmössa samt isländsk kvinno-nationaldräkt?

N:r 575. Vill någon hjälpa en präst-änka att fundera ut ett passande helst finskt namn åt ett litet »änkesäte» enstaka beläget på slätten invid Elstrand.

N:r 576. Finnes det någon bland Iduns läsare som genom en s. k. huskur blivit botad för ägghvittsjudom? Vore

i så fall tacksam för upplysningar om densamma.

N:r 577. Skulle någon af Iduns praktiska och »intelligenta» husmodrar vilja gifva mig ett råd huru jag skall reformera mitt landthushåll för att om möjligt blifva befriad från dyrbara tjänarinnors despotism och oerhörda prästationer. I ett litet fullkomligt hemmet frid och trefnad genom sina fordringar och sitt dälige humör. I en stad där allt i matväg bäres hem ställer ju denna fråga sig enkel nog. Men på landet är det oerhördt svårt där en stor del saker måste utföras hemma. Dock har jag hört att i Amerika och England stora familjer reda sig med blott en tjänarinna och dock både tvättas och bakas hemma hvarje vecka. De amerikanska fruarna äro dock ej så husliga och skickliga i matlagning som vi svenskor? Därför måste det vara våra hemstytters praktiska anordningar som gör oss så beroende af våra tjänarinnors tyraneri? Det är ju kapitaler vi slösa med, när t. ex. en okunnig kökspiga begär 200 kr. i lön utom presenter, vivre m. m. en s. k. husa 25 kr i månaden o s. v., för att nu ej tala om en kokerska, någorlunda kunnig i matlagning som begär 300 kr. pr år. Mera än alla andra frågor i Idun påstår jag, borde svåra hemspraktiska anordningar blifva en prisfråga hvarföre jag hoppas att denna ropandes röst i öknen ej måtte blifva utan snart svar.

Talangfull och bildad landsfru.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltstörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skall bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 438. Hör efter i närmaste bokhandel. Många framstående författare finnas biograferade i Idun.

Under utgifning är verket »Svenskt porträttgalleri.» Ett band är ägnadt författare. Detta är redan utkommet.

N:r 440. Vore det ej skäl i att ni vände er direkt till d:r Viderström, som naturligtvis är den närmaste att ge de mest tillförlitliga upplysningar härutinnan?

N:r 441. Visst kan ni söka inträde till seminarjets 4:de klass (4 år beräknas för hel kurs ett år i hvarje klass), men ni får naturligtvis vara beredd på en ganska skarp examen där ni kan ådagalägga samma kunskaper som de hvilka söka från seminarjets 3:re klass. Ansökan skall insändas till föreståndaren för Folkskoleläroverseminariet i —. Vid Sthlns seminarium är Rektor Fredr. Lundgren föreståndare. Inträdesexamen brukar hållas någon af de sista dagarna i augusti hvartill ansökan bör inlämnas i mycket god tid. — Numera tror jag ej ni kan få helinackordering under 50 eller åtminstone 45 kr. pr månad i Sthln; och då får ni ha mycket små pretentioner. Jag skulle vilja råda er att söka komma i åtnjutande af sådan i Internationella lärarinnehemmet Kungsgatan 26. Föreståndarinnan är fröken Louise Audrié; bättre kan ni ej råka ut. — Lifförsäkringar belånas till sitt matematiska värde i det bolag som utfärdat brevet. — Många folkskollärarinna äro gifta. — Stipendier utdelas åt mindre bemedlade elever. Angående stipendier i allmänhet, sök råd hos Fredrika Bremerförbundet.

N:r 442. Törnrosbuskarna beströs med svaftvelkalkpulver: bäst att härför använda en liten spruta. Så torra och varma sommar som denna visar det sig omöjligt att hålla växterna rena från ohyra.

N:r 443. Ryds sanatorijum med knepmetod är billigt och enkelt. Nybro vattenkuranstalt berömmes både för behandlingen och det angenäma nöjeslivet där. Ramlösa och Ronneby äro dyrare men fashionabla och lifligt frekventerade brunnsorter.

N:r 444. Vill gärna ge er alla de upplysningar ni önskar. Skrif till Karla Rönne Engelholm p. r.

N:r 445. Vårfruaften eller vårfrudagen var såsom namnet anger, inom katolska kyrkan helgad åt Jungfru Maria. I vår svenska kyrka kvarstår endast Marie beböjelsedag men i almanackan bär ännu den 15 augusti namnet vårfrudag.

N:r 446. Det är fru Stina Svartling, född v. Hofsten som är föreståndarinnan för Espenäs trädgårdsskola. Innan alltför många slå in på denna bana, kan ni nog lyckas få plats hos någon större trädgårdsmästarefirma. För dylik plats utgör säkert en kurs hos fru Svartling tillräcklig utbildning.

N:r 447. Vagnfabrikör Stille i Vexjö är vida bekant för sina tillverkningar af solida och smäckra vagnar. På hvarvarande marknader säljes af dessa till landets alla delar.

min. i 4 till 5 liter mjukt vatten. vätskan silas och man upplöser däri 130 gr. fin tvål. Sedan lösningen kallnat, besprutar man buskarna ymnigt därmed eller ännu bättre tvättas skott och knoppar. Efter 15—20 minuters förlopp bortspolas de döda och döende insekterna från buskarna medelst rent vatten.

— Bästa medlet är persiskt insektspulver som med en spruta sprutas på bladen. Jorden kring rosenståndet bör beströs med sot.

N:r 443. Ryds sanatorijum med knepmetod är billigt och enkelt. Nybro vattenkuranstalt berömmes både för behandlingen och det angenäma nöjeslivet där. Ramlösa och Ronneby äro dyrare men fashionabla och lifligt frekventerade brunnsorter.

N:r 444. Vill gärna ge er alla de upplysningar ni önskar. Skrif till Karla Rönne Engelholm p. r.

N:r 445. Vårfruaften eller vårfrudagen var såsom namnet anger, inom katolska kyrkan helgad åt Jungfru Maria. I vår svenska kyrka kvarstår endast Marie beböjelsedag men i almanackan bär ännu den 15 augusti namnet vårfrudag.

N:r 446. Det är fru Stina Svartling, född v. Hofsten som är föreståndarinnan för Espenäs trädgårdsskola. Innan alltför många slå in på denna bana, kan ni nog lyckas få plats hos någon större trädgårdsmästarefirma. För dylik plats utgör säkert en kurs hos fru Svartling tillräcklig utbildning.

N:r 447. Vagnfabrikör Stille i Vexjö är vida bekant för sina tillverkningar af solida och smäckra vagnar. På hvarvarande marknader säljes af dessa till landets alla delar.

No. 4711 Eau de Cologne (blå och gul etikett). Den är den äkta, starkaste, varaktigaste, mest uppriskande och stärkande. Försäljes af alla välsorterade parfymhandlare.

— Dog-cartsfabriken i Astorp tillverkar eleganta giggjar efter patenterad engelsk modell. Har på kort tid vunnit allmänt förtroende och levererar vagnar från Ystad till Haparanda bokstafliken taladt. Har äfven kunder bland Danmarks nobilitéer och hästvänner. Skrif till Dog-cartsfabriken Astorp, så erhåller ni priskurant pr omgående.

— Vid C. A. Engströms vagnfabrik i Eskilstuna.

N:r 448. S. k. fiskegarn är bäst till soff. Det är alldeles öfverflödigt att olja dem de hålla i alla fall mycket länge. Se här emellertid hur därmed förfäres: i kvarter linolja, 1/2 stop vatten kokas i timme. Håri doppas en borste hvarmed solfven borstas, sedan den bredts ut tunt på solfkipparne. Böra hänga i varmt rum att torka.

N:r 448. Att femissa solfvor: till 1/2 liter linolja tagas 5 ägghvitor som vispas till hårdt skum. Oljan röres sakta, och alltsammans arbetas tills det blandat sig. Solfvorna uppträdas på käppar och spännas stadigt i en tom väfstol. Hvarrefter man med borste invidier fernissan. Ju längre och flitigare man borstar dess bättre bli solfvorna. Sedan upphängas de i svaltt rum att torka; men kunna ej begagnas på flera månader — böra helst hänga ett halft år. Man kan äfven hos målare köpa tillagad fernissa. Äfven går det an att helt enkelt indränka dem i linolja. Till fina väfvar bör man ej gärna använda fernissade solfvor det händer att gamet då ej vill hålla. Till gröfre väfvar är det däremot utmärkt. Starkaste solfven är fiskegarn behöfver ej oljas.

N:r 449. Svenska telexrambyråns annonsafdelning i Stockholm o besörjer

Inf. genom Stockholms Läkareförening.

Doktor AFZELIUS har flyttat till Lutternsgatan 3 (invid Stureplan). Mottagningarna börja den 10 sept.

Tandläkare Osc. Bohrn, 72 Drottninggatan 72. Artificiella tänder. Plombering etc Smärtförtagande medel vid operationer. Hvardagar 10—3; Helgdagar 10—11. Allm. Tel. 4873.

Tandläkare TOM von HALL. — 30 Sturegatan 30. — Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12. Allm. Telefon 5548.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell, Adr. under sommaren: Furusund och Norrtelje.

Tandläkare Sjögquist, 6 Sturegatan 6, Stockholm.

Tandläk. Elias Widfond, 25 Regeringsgatan 25. Träffas kl. 10—2 och 1/2—1/2 e. m. Plomb. och insättning af artificiella tänder.

MIN nästa (ettåriga) kurs för damer i massage och sjukgymnastik börjar 1 okt. N:r 29 Regeringsgatan. Närmare genom prospekt. Ständig adress: Saltsjöbaden. D:r Emil Kleen.

Doktor O. Wides Kurs i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

Kurs i Sjukgymnastik och Massage

gives af medicine kandidat A. Kjellberg, legit. sjukgymnast. Prospekt på begäran. Adress Stockholm, Mästersamuelsgatan 64 Allm. tel. 667. (S.T.A. 87955)

Doktor J. Arvedsons Kurs i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Kursen är 2-årig med början 1 okt. Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm

Kronisk Snufva och Svalgkatarr behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af Professor G. Cederschiöld. Träffas hvardagar 2—4. Engelbrektsq. 5.

I Sjukgymnastik och Massage börjar ny lärokurs den 1 nästk. okt. Professor G. A. Unman, Stockholm, Biblioteksgatan 11.

Damhårarbeten. Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs. Vi signera ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58.

Stockholms Inhalatorium Riks. 6566 Stallgatan 4. Riks. 6566. (Snedt emot Grand Hotell). Institut för behandling af katarrer i näsa, strupe och lungor; Astma, Emfysem m. m. Tuberkulösa mottagas ej. Hvardagar 10—3. Rådfrågningstid: Hvard. 2—3.

Gratis och franco erhålles ny rikt illustrerad priskurant för 1901 från C. J. JOHANSSONS Musik-Instrumenthandel, 22 Osterlånggatan 22. STOCKHOLM.

LÅSKAMRAT till en liten flicka på 8 år mottages på en af Värmlands större egendomar. Moderlig omvårdnad. Svar till W. K., Skåre station. (1398)

Henneberg-Siden — endast äkta, när det rekvideras direkt från mig — svart, hvitt och kulört från 65 öre till kr. 16: 60 pr meter. Franko och tullfritt. Profver omgående. G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. & k. hofl.), Zürich.

Hållbaraste äro Ryska Galoscher Petersburgs-fabrikatet. Obs! Röda triangeln med årtalet 1860. Utan densamma icke äkta ryska fabrikatet. Partiförsäljare: Galoschimportbolaget, Stockholm.

FAVORIT Världens mest praktiska Tvättapparät är ovillkorligen den, som placerad på en vanlig kökspisel, gaskök eller pannmur och med tillsats af endast vatten och såpa, på samma gång kokar och tvättar 1 1/2 liter pund kläder pr timme fullständigt rena, utan att de behöfva gnuggas, borstas eller klappas. De finaste tyllgardiner kunna tvättas i denna apparat, utan att skadas. Besök försäljningslokalen 28 Jakobsbergsgatan 28. Försändes till landsorten mot efterkr. Allm. Tel 15689. SKOGLUND & LUND.

Smedman den äldres HANDELS-SKOLA Stockholm, Stenörget 16. Allm. tel. 2177. Nya elever mottagas alla tider på året. Anmälningstid 10—12 och 4—6. Undervisning i alla å kontor förekommande ämnen och språk. Dugliga biträden erhållas från skolan. Revisioner och bokföringar utföras. Obs! Å bref anhålles om fullständig adress. Gabriel Smedman.

MÖBLER. Solida, billiga, stilfulla. Illustrerad katalog mot enkelt porto. I ek, valnöt och furu, från de enklaste till de mest eleganta. Stor tillverkning af Divaner fr. 42 kr., Chåslonger fr. 22 kr., Resämadrasser fr. 15 kr., Chåslöngängar fr. 20 kr. Järnsängar och Sängkläder i stort urval fraktf. å alla platser i Sverige. C. R. Danielssons verkstäder Rikst. 44 39. Liljeholmen. Allm. t. Liljeh 49.

Rörstrands fabriks försäljningsmagasin och bosättningsaffär, 33 Drottninggatan 33. Riks 5634. Allm. 6927. Högsta rabatt vid köp af serviser, glas, porslin, nysilfver, nickel, koppar och köksuppsättningar.

Passa på att förtjäna minst 30 kr. om dagen.

Driftiga och ordentliga rese- och plats-agenter, hvilka äro vana att sälja till privat personer, så väl på landet som i städerna antagas genast mot hög provision, för en första klassens manufakturfirma. Svar till »Garanti 30 kronor om dagen», Sv. Telegramb. Annonssaf., Stockholm.

Vybrefkort. Mot insändande af 1 kr. i spar- eller frimärken, erhålles 12 olika vybrefkort från Helsingland. ERIK EWERLÖFS Bokhandel, Söderhamn. (S. T. A. 92517)

VYBREFKORT 50 st. olika från Kinnekulle, Leckö, Lidköping och Husaby. Pris 1 kr. duss. Fotografiska vybrefkort (10 olika) från Studentmötet å Leckö, 25 öre st. Gunnar Wennerbergkort. N:r 1. Sorge-täget. N:r 2. Interiör af kyrkan vid jordfästningen. N:r 3. D:o af d:o koret med kransarne. N:r 4. Likvagnen med kistan m. m. N:r 5. G. W. vid Leckö (endast vybrefkort). Pris: Fotografier stort format kr. 1.50, kabinettsformat 0.75, vybrefkort 30 öre st. Sändas mot postföskott eller förut insänd likvid från Albin Andersson, Lidköping. Största förlag i Sverige af vyer från dessa platser. Återförsäljare hög rabatt.

Guldmedalj

vid
Gefle-Utställningen
erhöll
Aktiebolaget
Örebro Kexfabrik.

utan särskild kostnad för annonsören annonsering i alla utländska tidningar samt val af lämpliga tidningar.

N:r 452. Vänd er till Fredrika Bremer-Förbundet som meddelar råd och hjälp vid hemstudier.

N:r 453. Elle kan möjligen få reda på detta genom att vända sig till Regissören i den teater där ifrågakvarande teaterterpjes uppfördes.

N:r 456. Fråga efter i någon bokhandel.

N:r 457. D:r Schöne, som är direktör för högre läroverket för flickor i Greifswald, lämnar anvisning på inackordering. Adressen är Steinstrasse 51.

N:r 458. Om ni köper Maria Kolins bok om de skånska allmogeväfnaderna får ni en beskrifning på flossa. Boken kostar 1,75.

N:r 459. Det torde vara blott en saga.

N:r 460. Man uppmjukar rosten några

dagar med bomolja och gnider därefter med fint smärgelpulver blandadt med olja. Sedan borttorkas oljan nyckeln gnides än en gång med smärgel och vinättika, samt poleras slutligen med finpulvrerad blodsten och ett mjukt sämskskinn.

N:r 461. »Intresserad» får lätt de önskade fotografierna i någon konst- eller bokhandel i Stockholm hos Hal-lin Fritze m. fl.

N:r 462. Ja Stockholms Privatgymnasium (Philp & Hellgren), en samskola till studentexamen. Den 20 aug. börjar termin för mellanterminsläsning. Skrif och begär prospekt och redogörelser, förutom de upplysningar ni eljes kan önska erhålla.

N:r 463. Vänd er till D. Holmbergs mynthan-del i Stockholm (95 A Regeringsgatan). Rikstelefon 3258.

N:r 464. »Mästerskapsystemet» d:r Rosenthals »Meisterschafts-system» bearbetadt af d:r Alfr. Svensson; 4 delar finnas (yska engelska, franska och italienska). Hvarje del säljes särskildt.

N:r 465. Boken kan förmodligen anskaffas genom hvilken bokhandel som helst.

N:r 466. Vänd er till någon special-list för hudsjukdomar.

N:r 467. Köp Moster Emmas väf-bok!

Stomatol- * * * *
* * * Tandpulver,
Stomatol- ~ ~ ~ ~
~ ~ ~ ~ Tandpasta,
äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen.
H. M:t Konungens Hofleverantör.

N:r 468. Detta kan ni få reda på i någon engelsk adresskalender.

N:r 469. Det är alldeles för tidigt och alls ej nyttigt att börja med sagor. Så länge barnen äro så små. Sätt själf ihop små enkla berättelser. »Svenska barnboken» innehållande småbitar och rim för barnkammaren är särdeles lämplig försedd som den är med fina illustrationer af Jennv Nyström—Stoopedahl. Längre fram för barn från 6 år passar en liten förtjusande sagsamling af Anna Roos kallad Lilla Ellens sagor. Vi ha då äfven Grimms sagor (Topelius och Andersen fördra nästan äldre åhörare och passa därför bäst, när barnen själfva kunna läsa). Aug. Palms barnböcker »Sagan om lille Sven» af Thea Höckerberg m. fl.

N:r 470. Följande böcker torde lämpa sig. G. H von Schubert »Sagor och berättelser för barn». Isabella Braun »Våra små» berättelser för mindre barn. Beijers bokförlagsaktiebolag. C A Wetterbergh, »Sagor af Josephena». Adolf Bonniers förlag.

N:r 471. Spånkorgar och andra dylika arbeten förfärdigas af befolkningen på många orter i vårt land och brukas torrföras på månadsmarknader i städer och på större platser. Där äro de äfven antagligen att erhålla till billigaste pris.

N:r 472. Fröna krossas, en handfull kokas i vatten med litet smör till en tjock gröt. Denna utspädes med köttspad eller mjölk tills den blir lagom

tunn får koka ännu ½ timme och upp-silas öfver en vispad äggula.
Karla Rönne.
— Om ni köper en burk hampextrakt, så följer därmed beskrifning på tillagningsättet. Man kan äfven köpa hampfrö och själf krossa det i en mortel. Tillsättes med kokt mjölk och silas. Skall drickas strax på morgonen är fettbildande och anses därför nyttigt för personer med klemt bröst.

N:r 474. Genom ofta upprepade tvättning-ningar med ljumt vatten utan anvä-nande af tvål vinnes önskad resultat.

N:r 475. Det berörda förhållandet är en yttring af fåfänga som visar sig i vårt land, men visserligen icke i Ame-rika. Då en s. k. bättre flicka — d. ä. en flicka som gör anspråk på att äga en högre grad af bildning eller som tillhör en bildad familj och för den skull anser det vara under sin vär-dighet att vara sig i hemmet eller an-norstädes förrätta en hus- eller köks-pigas sysslor — önskar eller måste lämna ett fattigt hem och icke kan få en aflönad tjänst som hon anser passande nöjer hon sig med en of-lönad syssla tjänande sålunda för maten eller för blotta »äran» hellre än att blifva en tjänarinna i detta ords van-liga betydelse. Dock låter det ju tänka sig, att en bättre flicka någon gång måste söka en aflönad plats för att skaffa sig rekommendationer och för att vinna erfarenhet och större skick-lighet i arbetet.

N:r 476. »Värnplikliga sjuksköterskor» äro förpliktade att inträda i tjänst-göring i händelse af krig men äro eljes befriade från sådan.

Specialité:
* * * Glas- och
Porslinsserveriser.
Profver & prisuppgifter på begäran.
Aktiebolaget
Brising & Fagerström,
f. d. G. Johanson, Kosta Glasmagasin.
24 Regeringsgatan 24
STOCKHOLM.

N:r 477. Det erforderliga kapitalets storlek beror ju naturligen på i hvilken utsträckning ni tänker eder affären. Från att börja med ett pensionat i Sthlm skulle jag vilja absolut afråda, såvida ni ei är förtrogen med förhållandena där och genom relationer kan skaffa er en kundkrets. Bättre då i någon framåtstående småstad med ej för dyra lefnadsvillkor. Håller ni på Sthlm bör ni ha ett kapital på minst 3.000 kronor. Ni bör kunna erlagga ett års hyra i förstokort en våning om 5 rum tambur kök o. s. v. någorlunda centralt beläget, erhålles ej under 1.000 kr. Möbler och sängkläder kunna ju erhållas på afbetalning hos möbelhand-larne men inköp af linne, glas porslin o. s. v. bör gärna ske kontant.

N:r 480. Vänd er till någon anti- kvitetshandlare.

— En svensk almanack af år 1689 är värd högst 4 kr. såvida den är komplett och felfri. I Sverige präglades under drottning Kristinas tid inga sjättedesören och under Gustaf III:s tid ören kopparmynt endast åren 1772 och 1778, hvilka nu hafva obetydligt värde. I er fråga föreligger sålunda en misstyding af de mynt ni inneha. Numismatiker.

TIDSFÖRDRIF
CHARAD.
Mitt första saknas ej i glada lag,
Där skålar tömmas och där korkar smälla,

Något för mödrar att beakta
i dessa tider, då tuberkulosen gras-serar så svårt, torde vara det engelska preparatet »Allenburys» food för barn. Till denna food slipper man nämligen den farliga mjölken, ity enda behöfliga tillsats är vatten. Preparatet är analyseradt och varmt rekommenderadt af Profes-sorn, Med. d:rn vid Upsala univer-sitet greve C. Th. Mörner. Varan finnes att tillgå å apoteken samt hos stadens flesta specerihandlande.
Lancet, en af världens förnä-msta läkare skrifter, skriver:

»Blott och bart utspädning af ko-mjölken kan ej göra den lämplig som ersättning för modersmjölken. En tillfredsställande lösning på detta problem kan endast uppnås då skilj-aktigheterna mellan moders- och ko-mjölken tagas i beräkning och man sedan använder en process, som kan upphäfva denna skilj-aktighet till den minsta möjliga. Icke allenast detta synes Herrar Allen & Hamburgs hafva lyckats utföra, utan hvad som gör deras Food ännu mera värdefullt är, att de framställt det i form af mjöl samt på kemisk väg bakterie-fritt. Icke mindre tillfredsställande är smaken på detta preparat, hvilken är angenämt söt och malkraftig. Vi betrakta införandet af detta Food, som ett stort framsteg i diet för barn och af stort värde.»

Prof kan erhållas gratis och franko från Adolf Ahlgren, Gefle och A. W. Heland, Norrköping.

Fruarnas förtjusning
är det nyuppfunna strykjärnet »Dalli», den själfeldande patenterade stryk- och press-maskinen. Dubbel värmekraft på hälften så lång tid. Ringa värmeomkostnader med »Dalliglödstoff». (2 öre per timma) Intet kolos, ingen rök, ingen lukt och intet ombyte af lod! Oafbrutet att använda såväl inom- som utomhus i flera timmar i sträck. Pris Kr. 6.50 i alla välsorterade järnbodar och bosättningsmagasin eller direkt hos
Famos Importaffär,
Stockholm, 22 Skeppsbron,
ingång St. Hoparegränd.
Tel. 140 24.
Agenter antagas för landsorten, Norge, Finland och Danmark.
Obs.! Tusentals i bruket. Obs.! Ifall likv. medföljer rekv. sändes fraktfritt.

Högsta utmärkelse,
Guldmedalj,
i Gefle 1901 tillerkändes
C. H. BILLBERG's Pianofabrik,
— Kongl. Hofleverantör —
GÖTEBORG.
Utmärkta FLYGLAR och PIANINOS.

Handarbetets Vänner.
Lärokurser i prydnadssöm och konstväfnad taga sin början 1 septemb. Elever emottagas och närmare underrättelser meddelas å föreningens byrå, Brunkebergstorg 18.

Stockholms Musik-Institut,
Brahegatan 7 B, ö. g. 1 tr.
Höstterminen börjar den 16 september. Anmälningstid från och med den 11 sept. kl. 1/21—1/23. Efter terminens början anmälning- och mottagningsdagarna från och torsdagar kl. 1/21—1/22. För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt.
Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Richard Anderssons Musikskola.
Höstterminen börjar den 20 september. Anmälningssdagarna tisdagen den 17 och onsdagen den 18 september kl. 12—2, 5—6 e. m. Ordinarie mottagningsdagarna från och med den 21 september onsdagar och lördagar från kl. 1/22—1/23 e. m. Brunngatan 28, 2 tr., Stockholm.
Filialet finnes å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.

Praktiska Slöjd- och Hushållsskolan,
vid Barkarby per Drottningholm,
för bildade flickor rekommenderas. Prospekt erhålles på begäran. Referenser: Gref-vinnan Pauline Bielke, född d'Ortrante, Sturefors, Linköping. Öfverstnnan Sophie Ahnström, född Taube, Linköping. Kyrkoherde Ad. Johansson, Drottningholm.

Förberedande kurs till Gymn. Centralinstitutet
vid Ateneum för flickor börjar den 16 september kl. 1 e. m. Närmare upplysningar lämnas i skolans lokal, Kungsgatan 2, kl. 12—1.

Prenumerera på KAMRATEN!

Saltsjöbadens samskola
som fr. o. m. instundande läsår omfattar dels såsom hittills en 3-klassig förberedande afdelning, dels en till 5-klassig utvidgad elementaravdelning, börjar sin hösttermin måndagen den 16 instundande september kl. 10 f. m. med upprop af inträdesökande, hvarefter allmänt upprop äger rum på följande dag den 17 september kl. 9 f. m. Nämda läroanstalt, som står under rektor L. M. Wærns inspektion, ansluter sig i afseende å läroplan och kurser väsentligen till statens allmänna läroverk. Närmare upplysningar lämnas å Saltsjöbadens kontor, Blasieholmstorg nr 9.
STYRELSEN.

Vid konstslöjd
van ung flicka önskar sysselsättning. Betyg och referenser lämnas. Svar till »Sys-selsättning», Tidningskontoret, Tegnerg. 18, Stockholm.

Rekreation.
Warfsholms Pensionat vid Klintehamn. Angenämt hem för friska och konvalescen-ter, som hela september kunna njuta af Gottlands milda höst. Härliga bad. Landtliga förströelser.

KAMRAT ÖNSKAS.
I hälsosamt belägen prästgård i södra Da-larne mottagas från medlet af september en 14 å 15 års värlartad gosse. God inacko-dering. Undervisning i vanliga skolämnen tillsammans med jämnårig, meddelas. Svar till komminister V. Hellström, Bredgrind, eller rikstelefon By 3.

Privathotel,
20 Humlegårdsgat., 1 tr. upp.
Centralt läge. Komfortabelt. Moderata priser.
SELMA BERG.

Prenumerera
på
KAMRATEN
Illustrerad tidning för
Sveriges ungdom.

UTRIKES.
Studentska önskar medfölja familj till utlandet som lärarinna och sällskap. Svar till »Fil. kand.», Iduns exp.

TILLFÄLLE erbjudes 16—18 års flicka af god familj att på förmånliga villkor tillbringa vintern i Södern, med officersfamilj. Svar till »A. L.», Iduns exp.

Eleganta visitkort
å
Iduns Kongl. Hofboktryckeri
12 Stora Vattugatan 12.

KAROLINA ALM
Syatelier, Kungsg. 10, 2 tr.
Välkändt och elegant arbete. A. T. 125 16.
Prenumerera på prof för det senare
halfåret å

Barngarderoben
alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpredda, som utkommer en gång i månaden med ett 8-sidigt nummer, innehållande bortåt ett hundratall illustrationer öfver allt som hör till barnens dräkt, från de spä-daste åren till vuxen ålder, och åtföljdt af en stor dubbelsidig mön-sterbilaga.
Pris för halft år
Kr. 1.60.

Järnsångar och Sångkläder

realiseras.
 Järnsångar med madrass säljas till 14,00 pr. st.
 Do resärer 11,50
 Barnsångar 12 00
 Resärmadrasser, som kost. 35,00 nu 23,00
 Spänmadrasser 8,00 5,40
 Tagelmadrasser 15,00 11,00
 Barnmadrasser 25 00 18,00
 Enmansbolstrar 4,00 3,00
 Tvåmans 12,00 8,65
 Örngottskuddar 16,00 11,50
 Långkuddar 2,00 1,40
 Dessa sängkläder äro af prima bolsterverk och ägrenad vallsull.
 Några stycken extra fina profsångar bortslumpas till ofantligt billigt pris.
ZEDERFELDT & HANSEN,
 6 Observatoriegatan 6, Stockholm.

ARITMOREM.

1, 2, 3, 6, 7 = oangenämt för känslan;
 4, 3, 9, 1 = god motion;
 10, 5, 6, 4, 3 = kvinnonamn;
 7, 8, 9, 4, 5, 6 = hvad köpmannen gärna ser;
 8, 9, 10, 5, 6, 9 = land i Europa;
 4, 8, 9, 7, 3, 6 = gör stångjärnshammaren;
 6, 5, 1, 5 = ståtlig karl;
 2, 8, 4, 5, 6 = hvitt ämne;
 10, 3, 2 = har krokodilen;
 10, 3, 1, 5, 6 = kunna vara farliga;
 1, 7, 5, 4 = i dagligt bruk;
 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 = konung utan d. å.!

GADUS'

Torsk-konserv

består af rent (skinn- & benfritt) okryddadt och osaltadt torsk-kött och kan liksom den färiska fisken tillagas på olika sätt, allt efter smak.
 Se för öfrigt »Iduns Hjälpreda» för maj d. å.!

(4)

OMKASTNINGSGÅTA.

Holmröd = är mången äldre person;
 Panimsto = en egenskap;
 Galnits = en tygsort;
 Ulbjdas = hälsobringande;
 Råbne = växer vildt;
 Moltröb = ett gift;
 Odutnar = byggnad;
 Hagelbiggo = är den tillgjorde;
 Serbgroers = lustslott.
 Begynnelsebokstäfverna bilda namnet på en bok af svensk författare.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 35.

LOGOGRYFEN: Hushållerskan: käl, ål, säs, kräs, skål, krus, hål, säll, ålla, hare, hår, nalle, läs, snask, ukas, skulle, hälk, Ulan, rusa, hall, åsna, lunkar, lur, kran, Ran, husan, krans, sulan, Häkan, kula, nål, kusar, skal, hals, lake, åsken, hushålla, slusk, ess, kansler, klase, sank, skälla.
 CHARADEN: Linnéa.
 APOKOPEN: Linde, lind, lin.
 ARITMOGRYFEN: Spanien — Danmark: 1) salsbord, 2) Pernilla, 3) askungen, 4) negerarm, 5) inspärta, 6) eremiter, 7) natt-säck.
 KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTOR: NA: 1) Trumpet — trumpen. 2) Kamel — kanel.

BOK

om

Mellins Food

jämte fotografier och intyg sändas på begäran gratis och franko från Axel Lennstrand, Gefle.

Dan. De godhetsfullt erbjudna fotografierna ha ej kunnat införas i brist på utrymme.
 Atti. Se svar till »Dan».
 Sten. Ingenting för Idun.
 L. R. Våra öfverfulla förråd af vers hindra oss att på länge antaga mera.
 Arthur Ekander. Det fordras långt ursprungligare och framför allt äkta lyror för att inte dylika »sorgetoner» skola bli idel banalitet.
 May. Det är förspilld möda att skriva naturstämningar. Ni har hundratals medtäljare på det området.
 Paul Nordberg. Ni äger otvivelaktigt förutsättningar att bli något extraordinärt inom den svenska vitterheten; vi frestas till detta antagande af eder ovanligt personliga syn på svensk natur i poemet »I skogen», hvars sista strof har erhållit följande sköna och dristiga formulering:
 »Men natten endas och dagens sol står nyfödd upp invid eldröd pol.
 Då tystnar flickan att sjunga».
 Man förstår såväl, att den lilla sömmlands-tösen, eller hvad hon kan vara, plösligt måste förstummas vid anblicken af denna för våra landsdelar ovanliga soluppgång, sedan natten »endats».
 Thore. Siå versskrifveriet ur hägen! Det finns tillräckligt med undermåliga poeter förut.
 »Jakttagare». Uppdraget är fullgjordt.
 EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
 »23 år». Kristinehamn. Annonsen kostar 2,70 pr gång.
 »God vilja». Arkösund. Annonsen kostar 1,50.
 »God hjälp». Annonsen kostar 2,34 pr gång. Insend beloppet i postanvisning.
 »A. L.». Skönnebohl, Grums. Annonsen kostar 2,70.

Och mången därför är så ömkligt svag Att det för honom blir fördärfvets källa. Mitt andra-tredje hvarje män'ska bär Ett par, om hon ej mistat dem af våda. Ett ögentjänare mitt hela är Hvars dubbelhet vi genast genomskåda.

LOTTEN.

AKROSTIKON.

Korad,
 Ulan,
 Bona,
 Singla,
 Lyte,
 Mangla,
 Hettan,
 Vekna,
 Notan,
 Glans,
 Stina,
 Staden,
 Därhus.

I hvarvt och ett för sig af de vidstående tretton orden omkastas bokstäfverna, så att lika många nya ord erhållas. Äro dessa rätt funna så bilda deras begynnelsebokstäfver namnet på en man, hvilken på sin tid var känd både såsom god sångare och skämtare.

CISSI.

ARITMOGRYF.

ELSA.

1	15	11			7				1	4					
2	19	7	8		19				9	2	4				
3		3	6	8	2	6	10	2	6	8					
4			1	5		21			1	4					
5				13	21				8	2					
6			11	8	19				14	2	6				
7			7	2	4				11		8	3	6		
8	19	16	2	4					1		8	3	19	6	
9	17	4	3						8			3	19	17	
10	16	19	5						3			8	3	7	
11	1	6	7						19			9	1	4	
12	1	4	18	2					6			8	3	6	1
13		5	20	22	11				11			8	1	7	2
14			1	17	10	2	5	6	3	6	18				
15				14	1	10	2	3	4	1					
16						19	12	2							
17						5	3	2							
18				9	1	6	7	2	8	8					
19				17	15	4	11	19	6	3	6	18			
20				8	3	10			6			3	6	18	

Ersätter man siffrorna i lyran med bokstäfver erhåller man i horisontal riktning 20 ord. Midtenraden bildar namn på ett större kausk republik, 13) uppbär något lysande vetenskapligt arbete. Orden äro: 1) finns i 14) en del af ett helt, 15) ö i Atlanten, 16) hvarje roddbåt, 2) en månad, 3) en ämbetsman, 4) ett mansnamn 5) ett sädeslag, 6) bud, 19) avslutning på osämja, 20) hvaraf en hufvudbonad, 7) ett kvinnonamn, 8) kirurgisk förrättning, 9) ett mansnamn, 10) statskonst, 11) stad i Afrika, 12) Sydamerikansk republik, 13) uppbär något lysande vetenskapligt arbete. Orden äro: 1) finns i 14) en del af ett helt, 15) ö i Atlanten, 16) hvarje roddbåt, 2) en månad, 3) en ämbetsman, 4) ett mansnamn 5) ett sädeslag, 6) bud, 19) avslutning på osämja, 20) hvaraf en hufvudbonad, 7) ett kvinnonamn, 8) kirurgisk förrättning, 9) ett mansnamn, 10) statskonst, 11) stad i Afrika, 12) Sydamerikansk republik, 13) uppbär något lysande vetenskapligt arbete.

FAMILJEMEDDELANDE.

FÖDD:

En sons lyckliga födelse.
 Norrtelje den 29 augusti 1901.
Hilda Peterson, Gotfrid Peterson.
 född Hellberg.

KOSTA GLAS!

(Kungl. Hofleverantör.)
 Försäljningsmagasiner:
 19 Birgerjarlgatan 19,
 10 Gustaf Adolfs torg 10.
 Guldmedaljer:
 Malmö 1896, Stockholm 1897, Paris 1900.

Den nya

Tennis-paviljongen

vid Sturevägen.

Vintersäsongen tager sin början 1 sept.
 Revolver- och Pistolskjutbanan öppen för allmänheten 8 f. m.—10 e. m. Pris med vapen och ammunition pr serie om 5 å 6 skott 25—50 öre. Uthyras äfven pr timme åt klubbar och meddelas undervisning i vapens handterande.
 Skidpaviljongen. Skidor iordninggöras och förvaras under helt år för 10 kronor. Tempererad dusch. Skåp för förvaring af kläder pr år 5 kronor.
 Velocipedförvaring under vintern 6 kronor. Velocipederna iordningställas och brandförsäkras.
 Riks 5850. Allm. 4651.

Roséns Pensionat

öppnar den 1 sept. privatbostad för resande och riksdagsmän i nyinredd komfortabel våning Norrlandsgatan 13, 2 tr. Om så önskas erhålles fukost och kväll. Priserna moderata.

EN SKICKLIG SÖMMERSKA erhåller god förtjänst genom att snarast bosätta sig å Morastrand. Upplysningar lämnas af Fru E. Ericsson, Apoteket, Mora.

Kristinehamns Praktiska Skola.

Sveriges största och mest mångsidiga, praktiska läroanstalt, börjar i höst sitt 24:de läsår och omfattar följande *Fackskolor*: Allmänna Skolan, Bokhålleri-Institutet, Rit- och Byggnadsskolan, Förberedande Skolan för inträde i tekniska läroverk och statens landbruksinstitut, Juridiska Seminariet (det enda i Sverige), Landbruksskolan, Slöjdskolan för kvinnor, Hushållsskolan och Språk-skolan. Stenografi. Lärare synnerligen väl renommerade för undervisningsskicklighet. Den för hvarje afdelning själfständiga undervisningen i för de samma utmärkande ämnen samt verklig valfrihet mellan de olika ämnena gifva vår skola företrede framför andra. Omkring 4,000 elever hafva hittills bevisat skolan. Hufvudkurserna börja 1 sept., 1 okt., 1 nov. och 9 jan. Program och upplysningar mot dubbelt porto. Bref rörande skolan adresseras endast till *Praktiska skolan, Kristinehamn*. Filial: *Mora Praktiska Skola*. Rikstelefon.

För Sömmerskor

Bäst, elegantast, modernast

är

Iduns Modetidning.

Prenumerera genast

i närmaste postkontor eller bokhandel för 4:de kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.

Prenumerationspriset är för kvartal å plansch-upplagan endast kr. 1,50, å den andra upplagan endast 1 krona.

Nordiska Industriaktiebolagets detaljaffär, Göteborg.

Största urval af **tröjor, strumpor och kalsonger** i såväl Lahmann, Ramie, som och alla öfrige nu brukliga tricotunderkläder för damer, herrar och barn.
 Största urval af **helunderdräkter för damer**.
 Från vår tapiseriafdelning rekommenderas vårt väl sorterade lager af såväl enkla, som och de mest eleganta uppträde, påbörjade och färdiga handarbeten.
 — Största urval af materialer i Boj, Filt, Kläden, Yllestramalj, Congress, Garner, Silke m m.
 (G. G. 4619)

LINNE.

Handväfda linneväfnader och duktyger sändas direkt från tillverkaren mot efterkräf. Begär provfer och prisuppgift.
Linneväfveriet Borås.

NORRA INACK-BYRÅN. Mästar Sa muel'sg. 62, Stockholm. Förmedlar inackord. Ansk Lärarinnor, Vårdinnor, Sällskapsdamer, Affärs- och Hushållsbiträden, Barnförknar.

För Slöjdare!

Ett större parti snidjern samt (mindre felaktiga) träarbeten af al och påronträ realiseras under sept. och okt. d. å. till följande pris: Å träarbetena lämnas 30 å 40 % å pris-kurantens pris. Snedlöpare, plattjärn och flackjärn 60 öre st. Getfötter, sirjärn och hälljärn 75 öre. Järnen äro märkta med ollonet och säljas skaftrade och slipade. Sändas mot efterkräf eller postförskott från **Svenska Slöjdfabr., Säter.**

Underteknads kurser i
Konstöm, Symaskinsöm och för Handarbetslärarinnor

börja åter den 16 sept. Anmälningar mot-tagas från 3 sept. kl. 12—2 e. m. i atelieren n:r 13 Bellmansgatan. Prospekt på begäran. Tel. 99 & 3770. Maria Nordenfeldt.

TREFLIG VÄFSTOL med alla tillbehör säljes billigt. Nybrogatan 6 A, 1 tr. öfver gården.

I piano, orgel och harmoni

meddelas grundlig undervisning af **Emmy Lindström,** Utexaminerad från Kgl. musikkonservatoriet. Anmälan 11—1 och 5—7. Döbelnsg. 23, 2 tr., Stockholm.

LEDIGA PLATSER.

BARNFRÖKEN. En enkel och anspråkslös flicka af god familj, som vill åtaga sig sköta två barn, får genast god plats där hon kommer att anses som familjemedlem. Referenser och om möjligt fotografi under adress »B. O.», Falun p. r.

HUSFRÖKEN, omtänksam, van att sköta hushåll (kokerska finnes), kunnig i linnesömnad m. m., frisk och med god lynte, får förmånlig plats i ett större hem i Stockholm. Alder hälst omkring 30 år. Rekommendationer fordras. Upplysningar lämnas i n:r 7 Stureparken, 2 tr.

EN bättre flicka, kunnig i matlagning, erhåller mot fritt vivre plats i liten familj där jungfru finnes. Svar till »G. J.», Iduns exp.

EN SNÄLL och treflig, hälst musikalisk flicka af bildad familj, kan erhålla plats som husföreståndarinna hos en ungherre (tjänsteman) på landet. Svar med fotografi, rekommendationer och löneanspråk till »L. 195», Kristianstad.

SNÄLL, treflig lärarinna erh. god plats på landet nära Stockholm. Franskalande har företrade. Stockholms Nya Förmedlingsbyrå, Kammakaregat 48.

LÄRARINNA, enkel och barnkär önskas i familj att undervisa två flickor om 11 och 13 år i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbete. Lön 200 kr. Svar med betygsskrifter och om möjligt fotografi emotes under adr. »H. C. S.», Västra Karup, p. r.

Barnfröken.

För en anspråkslös, pålitlig flicka af god familj, som vill åtaga sig att sköta 3 barn om 8—2 års ålder, samt vara behjälplig med sömnad, finnes plats den 1 november. Svar jämte referenser till »Familjemedlem», Strängnäs p. r.

EN LÄRARINNA, hälst examinerad, som vill åtaga sig att läsa upp en gosse i elementarläroverkets 2 klass, samt något deltaga i hushåll, erhåller genast plats. Svar med betyg, fotografi och lönepretentioner till »A. L.», Skönnebohl, Grums.

Hushållerska

eller kokerska får god plats i fin familj i Stockholm om utmärkta betyg å skicklighet, duglighet och redbarhet kunna framvisas. Köksa finnes.
 Svar till »Förmånlig Plats», Postkontoret Karlavägen, p. r. Stockholm.

UNGKARLSHUSHÅLL.

En treflig flicka, kunnig i enklare matlagning, som vill ensam sköta en bättre ungherres hushåll med undantag af skur-nigen, kan den 1 eller 24 nästa oktober få en lätt och väl allnad plats i Norrlandsstad, om fotografi, betyg och anspråk sändes till »Hushåll» under adress S. Gumelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Ensamjungfru,

med goda rekommendationer, enkel, ordentlig och något kunnig i matlagning, erhåller i medio af oktober plats i nyttigt familjelönen 10 kr. pr. månad. Svar till »B. H.» Iduns exp. (1489).

ANSPRÅKSLÖS, frisk, stark, samvetsgrann, stadgad flicka, med vana eller fallenhet att fullständigt sköta 2 barn (2 1/2 år) och villig hjälpa med ett spädt barn, får plats 1 el. 24 okt. Sökanden bör vara villig bo i barnkammaren och städa demsamma. Lön 100 kr. Rekommendationer och fotografi om möjligt, som återsändes. Svar till »M. E.» p. r. Borås.

EN SNÄLL, anspråkslös och duglig flicka om 30 å 35 år, som ensam vill åtaga sig hushållsbestyr i ett litet bättre hem (utom tvätt och skurning) kan till hösten få god plats i 2 äldre personers hushåll i Stockholm. Litet, eget rum och 150 kr. kont. erh. Kunnskap i matlagn. och öfriga göromål, vänligt lynne och goda refer. erfordras. Svar till »Vänligt hem 1901», Sv. Telegramb. Annonsafd. Stockholm.

HUSHÅLLERSKA.

För en pålitlig hushållerska eller kokerska, skicklig i finare och enklare matlagning, slakt, inläggning, bakning och andra till ett landhushåll, hörande sysslor finnes plats i större egendom i Södermanland. Svar med betygsfaskrift och porträtt sändas under adr. Högsjö gård, Högsjö.

HUSHÅLLERSKA eller husamsjell, omkr. 30 år, ordentl., frisk, snäll, dugl. och pålitl., fullt kunnig i matlagn., bakn., syltn., konservering, väfn. och om möjligt, glansstrykn. samt villig deltaga i hvarje h. inom ett hus förekom. göromål, erh. d. 24 nästk. okt. plats i mindre familj hos rådsbörd. Svar med betygsfaskr., fotogr., ref., uppgift om ålder och löneanspråk sändas till »H. E.» Hernösand p. r.

FÖR EN 8 års och en 5 års gosse önskas en frisk och barnkär flicka, van att undervisa och villig åtaga sig skötsel af dem, samt hädan medfölja på utrikes resa. Svar »L. B.» till Iduns exp.

LÄRARINNA, duglig, enkel, barnkär, erhåller genast plats att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar med angivande af referenser och löneanspråk insändas till kyrkoherde Carl Christenson, adr. Seglora.

EN GLAD, anspråkslös, verkligt barnkär, flicka af bättre familj, villig att biträda frun med hvarjehand göromål, särskildt med barnens tillsyn och lexläsning, erhåller genast plats i bättre familj och kommer att anses som medlem af denna. Fotografi, referenser, löneanspråk m. m. torde insändas under adr. »L. A.» Jönköpings Juridiska Byrå, Jönköping.

Plats för hushållerska finnes ledig från den 24 oktober på en större landegendom. Den sökande bör vara kunnig i slakt och hvad därtill hör, finare och enklare matlagning, gröfte och finare bakning, brygd och för öfrigt hemma i allt som hör till ett väl ordnat hushåll. — Ansökan med följande rekommendationer samt ålder och lönepretentioner torde insändas snarast under adr. »Fru M.» Urichehamn.

LÄRARINNA, god, barnkär, fullt kompetent att undervisa en flicka för inträde i 7 å 8 kl. samt en 10-årig gosse, därjämte skicklig i musik, erhåller plats. Svar med betyg, referenser, löneanspråk och fotografi till »Prästgård» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm. (G. 5099).

VÄRDINNA, aktningvärd, af god familj, 30 å 35 år, van att förestå landhushåll, helst ekonomiskt oberoende, musikalisk erhåller plats mot lön. Svar med intyg, referenser och fotografi till »Prästhus» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm. (G. 5099).

DEUTSCHES KINDER-MÄDCHEN oder einfaches Fräulein zum 15 september oder 1:sten oktober. Referenzen und Pretentionen unter »Frau Augusta» an S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 4934).

HUSHÅLLERSKA, snäll, duglig och pålitlig samt skicklig i enklare och finare matlagning, bak, syltning, konservering, slagt och i öfrigt hvad som till ett landhushåll hör, erhåller till höstflyttningen plats med eget rum och köksa å Herrgård i Nerike. Svar med betygsfaskrifter och uppgift å ålder och löneanspråk sändas till »Landhushåll 1901» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

KÖKSA, duglig, frisk, villig, van vid enklare matlagning får till höstflyttningen god plats med 100 kr. lön under Hushållerska å bruk i Nerike. Svar med betygsfaskrifter till »Landhushåll», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

KAMMARJUNGFURU, fullt kunnig i klädsömnad och finstrykning, erhåller 24 oktober stadigvarande plats i privat familj å Herrgård i mellesta Sverige. Ålder mellan 20 och 30 år och ett allvarligt, stilla sinne fordras. Svar med fotografi, betygsfaskrifter och lönepretentioner till »T.» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN SNÄLL och pålitlig bättre flicka, som är villig deltaga i vården af 4 minderåriga barn, hvaraf det yngsta är 4 månader gammalt, erhåller plats genast. Lön 100 kr. Svar till »X.» Stenungsund p. r.

En i linnevarubranschen och damutstyrelseaffär fullkomligt hemmastadd dam erhåller förmånlig anställning om svar åtföljt af fotografi och referenser insändas till Nordiska Industriaktiebolaget, Göteborg.

FÖR EN BÄTTRE FLICKA, som kan åtaga sig tillsyn och skötsel af två små barn, fins plats genast hos Fru A. Nathorst, Troserum, Eds Bruk.

EN SKICKLIG och pålitlig kokerska med flera års praktik önskas till den 24 oktober i litet hushåll vid bruk i Vermland. Lön 200 kr. Svar med betyg till »Kokerske-plats, Ottebol».

Godt om platser för Guvernanter, Hus hällsbiträden samt Barnfröknar att söka. Nya inackorderingsbyrå, Brunkebergsg. 3 B. Etabl. 1887.

LÄRARINNA, allvarlig och undervisningsvan samt kompetent att undervisa inom de 3 lägre klasserna vid elementarläroverk lärokurser, önskas nu genast för 2 gossar och 2 flickor — eventuellt äfven för hållande af egen skola, för hvars framgång de bästa förutsättningar finnes, Svar med betygsfaskrift, och löneanspråk sändas till »A. R.» Norberg p. r.

GUVERNANT, — eventuellt kursföreståndarinna — kunnig i musik, för bibringandet af den första elementära undervisningen åt tvenne barn med samma kunskapsmått, önskas i hem på landet. Svar jämte betygsfaskrifter och fotografi, samt uppgift om löneanspråk torde sändas under adress »A little home», p. r. Norrköping.

Öfversköterskeplatsen

vid Ljungby länsläsarett är ledig. Sköterska, som genomgått Sofiahemmet, eller skold operationssköterska äger företräde. Betyg m. m. torde insändas under adress: Docent S. Sjövall, Ljungby (Kronobergs län).

Hushållerska,

kompetent att förestå Vexjö hospitals köksafdelning, erhåller plats den 1 nästa nov. Begynnelselön 350 kr. för år samt dessutom 1:sta klassens kost, bostad m. m. Endast den, som förenar ordentlighet med duglighet och arbetsförmåga, göre sig besvärl. Betyg, referenser, fotografi m. m. ingifvas till Syssekomannen, som äfven lämnar vidare upplysningar.

FÖR EN anspråkslös, arbetsam flicka, van och kunnig i matlagning och alla i ett hushåll förekommande göromål, äfvensom sömnad och handarbeten, finnes plats ledig i höst. Svar med löneanspråk, rekommendationer och fotografi sändas till »Godt hem», Sollefteå p. r.

EN UNG flicka erhåller god plats i familj. Svar till »Huslig», Magnesko.

FÖR ETT medelålders fruntimmer med godt sätt finnes plats som hjälpare och sällskap hos ett äldre par på landet. Helst önskas någon som är van att sköta om sjuklingar. Svar med betyg och pretentioner insändas före 15 sept. under adress »Sällskap på landet», Iduns Exp.

PLATSSÖKANDE.

UNG FLICKA från aktadt hem, van vid alla hushållsgöromål, önskar plats som hjälp och sällskap. Svar till »E.» p. r. Adolfsfors.

24-ÅRIGT fruntimmer med håg för och vana vid alla slags skrifgöromål, såväl kontors som juridiska, samt väl van vid ordning och husliga sysslor, söker lämplig plats häst i ämbetsmannafamilj. Svar emot ses tacksamt af »Ellen», p. r. Eskilstuna.

UNG, bildad tyska, söker till börj. af nov. plats i god familj i Sthlm, för att underv. i tyska språket och som sällskap, häst för större barn. Kunnig i sömn. och handarb. Goda ref. Svar till Djursholm n.r. 24.

EN UNG, duglig, praktisk och arbetsam flicka, som genomgått handelskola, önskar plats till hösten i affär eller som biträde med skrifgöromål i familj. Svar emot ses till »A. F.» Berg, Östergötland.

ORDENTLIG, ung flicka, önskar nu genast eller till hösten plats som husföreståndarinna hos ungherre. Sökanden är kunnig i sömnad och handarbeten samt äger vana att sköta ett hem. Goda betyg finnes. Svar till »Wilma», Örnsköldsvik p. r.

EN UNG FLICKA, som dels genomgått 8-klassigt läroverk, dels vistats i England denna sommar för språkstudier samt har utmärkta vitsord om pianospelning och finare handarbeten, önskar plats i bättre hem såsom sällskapsdam eller guvernant. Billiga anspråk. Svar till »I. M. S.» Iduns exp. Referenser: Doktor Chr. Wikström, Hisingen, Göteborg.

En 18-årig flicka,

med vanlig elementarbildning och som genomgått kurs i »Fackskolan för huslig ekonomi», Upsala, önskar plats, häst genast, i godt hem för att biträda frun i hushålls sysslor. Vidare genom korrespondens med A. Norén, Vadstena. (S. T. A. 92544)

HUSHÅLLERSKE-värdinneplats önskas till hösten af bättre flicka, som är kunnig uti allt hvad som tillhör ett ordentligt hems skötande, har på de senaste 5 åren på egen hand förestått ett stort hush., är äfven kunnig i väfnad och handarb. Goda rekomm. från förut innehafda platser. Svar emot ses till »Pålitlig 28», Karlshamn p. r.

En 21-årig

landflicka af god familj, söker plats till november i bättre, angenämt hem. Är van vid hushållsgöromål och för öfrigt allt som hör till hemmets sysslor; har äfven genomgått kurs i såväl linne- som klädsömnad. Någon lön önskvärd. Svar inom 8 dagar till »Skånska», p. r. Kattarp.

ETT YNGRE, bildadt fruntimmer, önskar mot fritt vivre och fria resor som sällskap och hjälp medfölja en äldre dam eller ett äldre par, som ämnar resa i sept. eller okt. Har förut vistats ett par månader vid Rivieran samt ett par månader i England, men kunnig endast i engelska. Svar till »Progress», Iduns exp.

EN UNG, bättre musikalisk flicka, kunnig i enkl. matlagning och klädsömnad, önskar plats häst i stad. Små lönepretentioner. Goda referenser finnes. Svar till »23 år», Åby ö. s. b.

UNG, kvinnl. gymnast från Wides institut, som praktiserat hos läkare samt i familj, söker plats. Äfven villig att deltaga något i hushållet eller med skrifgöromål. Svar emot ses under adress »H. F.» Gräsmark.

EN I KLÄD- OCH LINNESÖMNAD kunnig bättre flicka, söker plats i familj. Ej ovan i matlagning, villig deltaga i allt inom hemmet. Lön önskas. Svar till »Milly», p. r. Åstorp.

UNG, bildad tyska, som talar flytande engelska och svenska (tagit engelsk examen) önskar plats till hösten. Van att undervisa i de tre språken. Svenskt betyg. Svar till »Y. K.» Saltskog.

EN BILDAD DAM af god familj med jämnt och godt lynne samt praktisk förmåga att göra ett hem trefligt, van att handlera barn och ungdom, önskar plats som värdinna, häst där barn eller ungdom finnes. Bästa referenser finnes. Svar märkt »Pålitlig 1901», Iduns exp., Stockholm.

UNG FLICKA, kunnig i matlagning, önskar till hösten plats i treflig familj. Tacksam för svar till »Föräldralös 22», Iduns exp. f. v. b.

ANSPRÅKSLÖS 24 års flicka önskar plats att gå frun tillhanda. Villig utföra inomhus förefallande göromål och handarbeten. Svar emot ses tacksamt under adr. »E. I.» Lund p. r.

EN 16-ÅRIG FLICKA från Bohuslän, rask och villig, söker plats den 1 okt. på herregård eller större landställe, för att vara behjälplig vid alla inomhus förefallande göromål. Svar afvaktas tacksamt under adr. Vilma Lindal, Gullbergs Strandgata 11, Göteborg.

UNG, BILDAD FINSKA önskar plats att vara behjälplig med husliga göromål. Villig att sköta barn. Kunnig i handarbete. Svar till »C. H. 23», Iduns exp.

EN 20 ÅRS FLICKA som genomgått Fröken Lundins samt Handarbetets vänners sjukdans med högsta betyg, önskar plats som stödjärfarinna vid skola, eller i familj att undervisa barn, och vara behjälplig i hemmet med förekommande göromål. Svar mot ses tacksamt till »20 år», Vesterås p. r.

UNG, BILDAD FLICKA med godt lynne önskar plats som sällskap och hjälp åt äldre dam. Svar till »P. H. 23», Iduns exp.

UNG BILDAD TYSKA önskar plats Muntliga rekommendationer. Svar till »W. K.» Åby station.

En bildad 19 års flicka

söker plats såsom lekttris, sällskap, hjälp åt någon sjuk eller och såsom barnfrökn. Glad och jämnt lynne, håg för sjukvård samt mycket barnkär. Svar till »I. R.» Tranås p. r.

IFDICKSKOLA önskar kvinnlig fil. kand. plats. Svar till »Matematik och Fysik», Iduns exp.

EN I MATLAGNING, bakning, syltning, sömnad, handarbeten m. m. kunnig, bildad, pålitlig flicka söker plats. Svar »Gladlynt», Iduns exp. f. v. b.

Mot fritt vivre

önskar en bättre anspråkslös flicka plats att gå frun tillhanda. Genomgått hushålls- och sjukdans. Svar emot ses snarast till »Familjemedlem», p. r. Sölvesborg.

VÄRDINNA. En yngre, bildad kvinna med godt lynne, huslig, ordningsälskande och barnkär, önskar plats i hem där husmoder saknas. Goda referenser, många årigen vana. Svar till »Oktober», Norrköping, p. r. (G. 16784).

Musikalisk ung flicka med vana att undervisa i piano önskar plats som hjälp i hemmet. Svar till »A. M.» Iduns exp.

Pålitlig, glad Lärarinna söker plats. Undervisningsvan i alla ämnen, språk, musik, handarb. Svar »Ned energi» adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Praktisk duglig flicka, med bildning, kunnig i matl., bak, syltn., sömnad, glad, anspråkslös, önskar plats. Svar »Sigrid», adr. S. Gumælii Annonsb., Stockholm.

Bildad, energisk flicka, som genomgått skolköks-(lärarinne)-kurs och eger vana vid hushålls skötande önskar plats vid skolkök eller i familj. Svar till »G. 4990» adr. S. Gumælii Annonsb., Sthlm.

Plats önskas i bättre hem som hushållsbiträde af flicka som äger vana vid husliga göromål, samt är kunnig i llinnesömnad och handarbeten. Svar till »Värmländska», Iduns exp. f. v. b.

En ung anspråkslös, bättre flicka, önskar i höst plats att vara behjälplig med husliga göromål uti godt hem, där hon får anses som familjemedlem. Svar till fru L. Myra, Öregrund.

Ung, bildad flicka önskar plats å större landegendom att biträda vid post eller skrifgöromål och dessutom hjälpa till i hushållet. Prima rekommendationer. Svar torde lämnas till »E-a» Visby p. r.

En ung, anspråkslös flicka från landet önskar plats i bättre familj, för att vara husmoder till nytta och hjälp. Är kunnig och van vid hushållsgöromål. Svar till »Anna», Bettna p. r.

BILDAD FLICKA af god familj, önskar plats antingen att tillse hem i stad för skolbarn från landet eller ock som sällskap och hjälp hos ensam dam eller i familj. Goda referenser finnes. Svar till Fr. E. Schultz, Hammarby, Storvik.

En enkel flicka önskar plats till hösten. Innehar sådan men blir ledig. Är kunnig i alla husliga görom., vill helst sköta matlagningen, är äfven van vid llinnesömn. Svar emot ses till »Huslig», Drottningholm p. r.

En ung flicka, undervisningsv. o. musikal. önsk. plats som lärarinna för nybörjare eller något försikkomna. Svar till »H. M.» å Filialpostk. Viktoriag., Göteborg.

En 20 års flicka, kunnig i klädsömnad önskar plats i familj att gå frun tillhanda i inomhus förefallande göromål. Svar i bref till fru Käck, Arboga.

EN FLICKA AF GOD FAMILJ önskar, mot fritt vivre, komma till godt hem i stad eller på landet för att biträda i husliga göromål och barns skötsel, kan äfven biträda med skrifgöromål. Svar till »Godt hem», Lysekil p. r.

EN FRISK norrländska frågar om hon under vintermånaderna mot fritt vivre kan få plats som sällskap och hjälp med handarbeten o. d. i bättre liten familj i Stockholm. Svar emot ses till »Tacksam», p. r. Bollnäs.

En ung, bättre, bildad flicka,

önskar plats som hjälp och sällskap. Villig att undervisa mindre barn. Skicklig i finare handarbeten, glöddritning, träsnideri, läderplastik samt något konstväfnad. Goda rek. Svar till »E. 21», Sv. Telegrambyråns Annonsafdeln., Stockholm.

BILDADT FRUNTIMMER, van att på egen hand förestå enklare hushåll på landet, söker till hösten plats som husföreståndarinna. Svar till »G.» Hängsala p. r. (1402)

PLATS att på egen hand sköta ett hushåll, önskas nu till hösten af en bättre flicka, van vid alla inom ett hus förefallande göromål, samt kunnig i mejerihandtering. Musikalisk. Har i år genomgått en kurs i huslig ekonomi i Stockholm. Svar till »1901», Allmänna Tidningskont., Gefle.

EN UNG, bildad flicka, kunnig i husliga sysslor, väfnad, handarbeten och delvis i sömnad, önskar i höst plats hos bättre familj på landet eller i stad, häst i Vestm. eller Söderm. Svar till »Värmländska», Filipstad p. r.

PLATS att förestå respektabel ungherres hem sökes af enkel, bildad flicka. 32 år. Har i 12 år innehaft värdinneplats. Språk-kunnig och villig att, om så önskas, biträda vid skrifgöromål. Svar märkt »A. P.» torde inlemnas till Iduns Exp.

EN UNG ENGELSKA, af god familj (från London), önskar till oktober engagement i någon treflig familj, för att där undervisa i sät modersmål och vara som sällskap. Massage gifves, är musikalisk. Utmärkta referenser. Adress Miss Gertrude Pickering, Moss, Norge. (1872)

VÄRDINNA

med jämnt och godt lynne samt praktisk förmåga att göra ett hem trefligt söker plats i stad eller på landet, häst där barn eller ungdom finnes. De bästa rekommendationer finnes. Svar till »Barnkär» Iduns expedition, Stockholm. (1312)

SOM SÄLLSKAP, hjälp eller skrifbiträde önskar bildad, huslig flicka plats. Svar till »Värmländska», Kil.

EN 19 ÅRS FLICKA önskar plats nu genast, för att deltaga i alla inom hus förefallande göromål mot fritt vivre. Svar märkt »A. L. E.» torde genast sändas under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

I OCH FÖR erhållandet af konfir-mationsundervisning önskas inackordering för en 17 års flicka i en prästgård på landet i Södra eller mellersta Sverige. Svar till »Konfirmand-å Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

JÄMNA RIG KAMRAT till egen dotter sökes, öst deltaga i kurs: 3:e förberedande för examinerad lärarinna. God inackordering och vård i hemmet. Närmare meddelas af Fru A. Wallmark, Haga, Stockholm. Allm. tel. 44 15.

GOD INACKORDERING i familj erbuju. des 2:e flickor i Stockholm å Norr. Prim, med deladt rum, 65 kr. Svar till »Sthlm 1901», Iduns exp.

EN UNG, TYSK DAM,

af god familj önskar komma till en bättre svensk familj för att lära hushåll och svenska språket. Svar till »A. L.» S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

FRÅN 1 OKT. önskar en dam inackordering i bildadt godt hem. Inga, eller blott några inackorderingar. Egna möbler och linne. Svar med pris m. m. till »A-g», Iduns exp.

EN Å TVÅ 14-åriga flickor kunna blifva inackorderade i ett godt hem hos en fransk familj, där en 12 årig dotter finnes. Svar till »H. C.» för närmare samtal torde inlämnas å Iduns exp.

I ett trefligt och godt landthem

i Småland mottagas några unga flickor till inackordering. Undervisning i hushållsgöromål, väfnad m. m. Svar till »Fru von K.» Tranås p. r.

INACKORDERING önskas för en ung flicka till hösten i bättre familj på landet för att deltaga i husliga göromål. Svar emot ses snarast till »P. E.» Örebro p. r.

Dame protestante française recoit jeunes filles étrangères instruction donnée, meilleures références à Stockholm. Conditions modérées Madame Belluc, 42 rue Perronet, Neuilly sur Seine, Paris.

INACKORDERING för en eller två unga flickor kan erhållas under halva sept. och hela okt. på vackert belägen egendom ett par timmars järnvägsresa från Göteborg. Svar till »L.» Iduns exp. f. v. b.

För en 15-årig flicka önskas inackordering i en aktad, treflig familj, där tillfälle gifves att få lära hushållet och äfven erhålla grundlig undervisning i piano och handarbeten. Svar med prisuppgift under adress »Mönsterås 1901».

Att täfva med egen son emottages i godt hem en snäll gosse om 9 å 10 år. Föräldrarävd utlofvats. Skicklig lärare. Skrifvetting med kammarherre C. C:son Wästfelt, Källingsholm pr Kyllingared.

I ung officersfamilj på landet i naturskönt trakt, en half mil fr. närmaste järnvägsstation erhålles inackordering för 2 unga flickor. Underv. i hushållsgöromål samt konstväfnad lämnas om så önskas. Företräde lämnas åt dem som äro kunniga i musik. Svar lämnas P. R., Vireda, Småland.

Ung, förlöfvad flicka önskar inackordering å större egendom ej långt från Stockholm, där lifligt umgänge finnes, samt tillfälle till att deltaga i husliga göromål. Svar snarast med prisuppgift och vilkor till »B. S.» Söderhamn p. r. Referenser önskas.

EN FÖRLOFVAD flicka önskar under några månader från 1 okt. mot betalning komma i ett godt hem på landet i södra eller mellersta Sverige, där tillfälle till deltagande i hushållsgöromål och trefligt umgänge gifves. Svar med prisuppgift per månad under märke: »Norrländska», Dagens Nyheter's hufvudkontor, Stockholm.

EN FLICKA af god fam önskar inackordering å större egendom i mell Sverige, där lifligt umgänge finnes, samt tillfälle till deltaga i husl. göromål. Svar med prisuppgift till »Maria», Visby p. r.

STOCKHOLM.

Inackordering för unga bildade flickor med tillfälle till ömning i franska och engelska språken och om så önskas, i matlagning hos Fru M. Hüttling (née Gaudard), 8 Carlaplan.

Pellerin's Margarin
är bäst!

De bästa sidentygerna

Nyheter i största urval direkt från fabriken.

erhåller man af förstklassigt råmaterial i solida färger. Den, som önskar ett godt, hållbart sidentyg, torde rekvidrera prover från den gamla välrenommerade **Sidenfirman**

E. Spinner & C:ie, Zürich

(förr J. Zürrers sidenfabrik).

Sparkasseräkning
4 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
8 Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36.
Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag
etableradt i Stockholm 1880.
Rikstelefon 1 79.

1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Rättvik. Ombyte af vistelse-ort, frisk luft är **Hälsa, Kraft o. Energie.**

Kupongböcker, hvart allt inberäknadt för att, efter behag, längre eller kortare tid vistas i Fru Skoghs (firma Wilhelmina Wahlgren) Hoteller i **Rättvik, Storvik och Bollnäs** finnas att tillgå i **Resebyrån, Operahuset** härstades.

Hernösands Ensk. Bank
Kungsträdgårdsgatan 16.

Sparkasseräkning — Kassafack
från 15 kronor för år.
Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af **Notariatsafdelningen.**

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAG
BRAND- och DYRKFRIA
FÖRVARINGSHVALF
(öppna alla söckendagar kl. 1/2 10-4)

Innehållande c:a 1,650 st. skåpäck Årlig hyra för fack, beroende af storleken 20, 25, 35, 50 kronor Testamenten, Gäfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. S T A. 82410

Margarin Aktiebolaget Zeniths
Gräddmargarin
märket Zenith kan serveras på det finaste bord.

Fru Tilli Groths berömda huskur.

Enkel, god, ofarlig. Botar skert och inom kort **Magkatarr** (äfvén gammal) **Nerv- och fysisk svaghet, Reumatism, Kraftlöshet, dalg somn och aptit, svår Kolik** samt **Bjersot** Kr. 2:50 pr sats (äfvén i frimärken).
OBS! Astma m. m. botas genom Astma-dekokten m. m.
Adr. Klarabergsgatan 46, Stockholm.

OM NI ICKE SER NAMNET

PÅ SÅSEFLASKAN, DESS OMSLAG OCH ETIKETT,
BEVISAR DETTA ATT NI ERHÅLLIT ETT SÄMRE
SURROGAT.
ENDAST LEA & PERRINS ÄR ÄKTA.

FRÅGA EFTER OCH YRKA PÅ AIT FÅ
LEA & PERRINS
DEN ÄR TILLVERKAD EFTER ORIGINAL RECEPTET. **UNDVIK**
ALLA ANDRA SÅKALLADE WORCESTERSHIRE SÅSER.

DEN EGER PÅ GRUND AF SIN ÖFVERLÄGSENHET VERLDSRYKTE OCH ÄR DEN FÖR FISK, KÖTT, JUS, VILDT OCH SOPPOR **BÄST KÄNDA SÅS.**

DEN ÄR BETYDLIGT ÖFVERLÄGSEN ALLA ANDRA SÅSER.

Orginal & genuin
WORCESTERSHIRE SÅS.

En gros försäljare Lea & Perrins, Worcester;
Crosse & Blackwell, Ltd., London; och de flesta exportkyrddkramare.

Wilhelm Rieger
parfumeur,
Frankfurt a/M,
rekommenderar såsom specialiteter:
Genomskinlig kristalltvål
Erkänd den bästa och i bruket drygast af alla toilette-tvålar.
Perles d'or.
Ny och fin parfym för näsduken.
Finnes i alla finare parfymaffärer.

Clara Fabriks **Stearinljus**

STEARINLJUS
S. CLARA

Sparkasseräkning
Räntegodtgörelse 4 1/2 proc.
Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: **REGERINGSG.**
Afdelningskontor: **HÖTORGET 8.**
Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Föreningsbanken.
Hufvudkont.: **Storkyrkobrinken 5,**
Expeditionstid 1/2 10-1/2 4.
Afdelningskontor: **Storgatan 1.**
Expeditionstid 1/2 10-3 och 5-7.
Högsta depositionsränta 5 %.
Sparkasseränta 4 1/2 % + andel i vinsten på sätt i sparkasseboken angifves.
Sparkasseräkningshavares andel i 1899 års vinst = 4,000 kr.
Första klass Privathotell
en och två trappor upp
8 Birger Jarlsgatan (f. d. 10),
Stockholms förmästa gata.
Rikstelefon 44 01. — Allm. Telefon 125 39.
Edla Carlsson.

Träsnidarejärn.
Största sortiment. Illustrationer och prislista sändas på begäran gratis.
P. Aug. Paulsson, Helsingborg.

Alla
som sätta värde på hvita och vackra golf, böra icke tillåta att de kuras med någon-ting annat än **Lagermans Kraft-Skur-Pulver, Tomten**, som des-utom icke lämnar skuro efter sig. Priselönt senast vid Världsutställningen i Paris Säljes hos alla speceri-, diverse- och järnkramhandlare i riket.

Vid sjuksängen.
Icke endast för sin uppfriskande lukt och förmåga att motverka osund luft användes fl. dr. P. Håkansson's Salubrin o ta vid sjuksängens utan äfven för åtskilliga andra ändamål, därför särskildt såsom medel mot ömhet och liggsår. Äfven såsom värmande omslag, då de anläggas såsom i beskrifningen säges medelst användandet af utspädd Salubrin och gummitaft, kan Salubrin ofta åstadkomma lindring och göra nytta.
Salubrin tillhandahålles i parfym-, speceri- och färgaffärer. Partilager hos **Geijer & C:o, Stockholm.**

INTET GOLFDRA
eller **SKUROS** mera om man använder
FORSHAGA
LINOLEUM
MATTOR

Banyuls Trilles.
Ett aptitgivande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Elever mottagas fortfarande i Örebro Väfskola.
NINA von ENGSTRÖM.

Barnängens Corilit,
hvit, brun och svart, i tuber och burkar.
Bästa putscream för skodon!

CARL BROMAN & C:o
Manufakturaffär och Damskrådereri
Lager af franska Siden- och Ylletyger.
34 Drottninggatan 34.
STOCKHOLM.

Glöm icke att **Mustads Taffelgrädd**
är bästa och billigaste bordsmör.

Använd vid **Läckning af buteljer**
Monténs Vaxlack
Finnes hos hrr speceribandlande.

Brages räntor fördelaktiga.
Isif Ingen förvaltningsavgift.
BRAGES Hufvudkontor, 12 Kungsträdgårdsg. Stockholm m.

Järnets kvalitet, ej dess kvantitet, ästa-kommer blod.
Capsuloids
Köpenhamn 5/7 1901.

The Capsuloids Comp.
I fjor förlorade min lilla flicka (13 år gammal) alldeles sin matlust samt blef blek och mager und-r den starka värmen, men i år gaf jag henne 3 capsuloids, så snart värmen inträdde Jag visste, att det var ett godt medel, ty jag hade själf begagnat det, då jag var nedkommen och mycket svag, och jag kan med nöje intyga, att resultatet äfvén i detta fall blef utmärkt. Min lilla dotter är oakadt värmen litig och glad, har god matlust och en förtärlig hy.
Högaktningfullt
Dronningens Tvärgade 20
MARIE HANSEN.
Järnets kvalitet och kvantitet i Capsuloids äro vetenskapligt riktiga. De passa för alla magar. De åstadkomma riktigt nytt blod och rekommenderas af de mest framstående medicine professorer och läkare samt af The Lancet, hvilken är den största medicinska tidskrift i världen. Erhållas i Sverige å alla apotek å kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik: Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London.

Undervisning pr korrespondens
i bokföring (enkel och dubbel italiensk för minuthandel, grosshandel, fabriksrörelse och i utbruk) handelsaritmetik (snabbräkning), algebra, stenografi, skönskrifning, rättskrifning, växellära, handelsrätt, allmänna kontors-görömal, handelsterminologi samt svensk tysk och engelsk handelskorrespondens.
Tidn. Central-Skåne nr 17 d. 7 febr. 1901 skriver: »Brefven, som äro tydligt uppställda, instuktiva och lättfattliga, lämna ingenting öfrigt att önska. Vi ha förut icke trott, att en dylik undervisning vore möjlig, men sedan vi tagit oel af dessa bref första vi allt för väl, att kunskafer — ja t. o m. verkligt goda kunskafer — på detta sätt kunna inhämtas. För vår del vilja vi därför till alla dem, som icke kunna vistas borta från sina hem, men ändå önska sätta sig in i affärgörömal, vämt rekommendera hr H. mod och hans metod.»
Tusentals intyg från elever.
Begär prospect- och profbref samt angif ämne!
Malmö Språk- o. Handelsinstitut,
Direktör **H. S. Hermod,**
Södergatan 17, Malmö.
Rikstelefon 14 28.

A. B. Stockh. Parasiticide,
Desinfektions- och Mattrengöringsanstalt,
101 Valhallavägen 101.
Rikstel 36 72. — Allm. Tel. 87 99.
Renar fjäder och reder tagel medelst nykonstruerade maskiner.
Atager sig rengöring, förvaring och konservering af mattor, gardiner pålsverk m. m. Utrotande af alla slags parasiter från möbler, bohag och kläder, äfvensom från boningsrum och fartyg m. m., allt till priser, som för våra full garantilämnade metoder äro särdeles moderata.
Desinfektion efter smittosamma sjukdomar.
Anstaltens kontrollant: D:r Ernst Levin, docent i bakteriologi vid Karolinska Institutet.